

Բովանդակություն

Էջ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	4
2. Հավելվածներ.....	4
3. Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը	5
4. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ	8
5. Ձեռնարկողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը.....	9
6. Նախնական գնահատման հայտի մշակման հիմքերը	10
7. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը	10
8. Նախատեսվող գործունեության նպատակը,.....	16
բնութագիրը և տեխնիկական- տեխնոլոգիական լուծումները	16
9. Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր.....	24
10. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը	26
10.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը	27
10.2. Սեյսմիկա և երկրաբանություն.....	28
10.3. Կլիմա և օդային ավազան.....	28
10.4. Հողային ռեսուրսներ.....	32
10.5.Ջրային ռեսուրսներ	34
10.6. Կենսաբազմազանություն	36
11. Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և վնասակար ազդեցությունների բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը	44
11.1 Օդային ավազան.	45
11.2 Հողային ռեսուրսներ.....	46
11.3 Ջրային ռեսուրսներ.	47
11.4 Կենսաբազմազանություն.	48
11.5 Թափոններ.....	48
11.6 Աղմուկ և թրթռում.....	50
11.7 Արտակարգ իրավիճակներ.	51
11.8 Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն	53
11.9 Էներգախնայողություն	54
11.10 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ	56
11.11 Սոցիալական.	56

11.12 Լանդշաֆտ.	57
11.13 Բարեկարգում և Կանաչապատում.....	57
12. Մոնիթորինգ.....	58
13.Բողոքների ընթացակարգ.....	59
14. Բնապահպանական միջոցառումների (բնապահպանական կառավարման) պլան.....	61
Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն	70
Շահագործմանն փուլ.....	73
15.Մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) միջոցառումներ.....	78
16. Հանրային քննարկումներ	83
Գրականություն	84

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Հայտ	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲՇՆ» ՍՊԸ Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փողոց , 23 հողամաս հասցեում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի նախագծի
Ձեռնարկող	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲՇՆ» ՍՊԸ
Ձեռնարկողի իրավաբանական հասցեն	Ք. Երևան Կենտրոն վարչական շրջան, Վարդանանց փողոց, տուն 101
Ձեռնարկողի փաստացի գործունեության հասցեն`	Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փողոց , 23 հողամաս:
Ձեռնարկողի հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	Հեռ. 091330844
Պատվիրատու	Գուրգեն Գրիգորյան
Նախատեսվող գործունեության վարչական տարածքը	Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, Արգավանդ բնակավայր, Սարալանջի փողոց , 23 հողամաս:
Աշխատանքային նախագծի մշակող	նախագծող. Architectum Bulding for a better future
Գնահատման հայտի նախագծող	«Նովալ» ՍՊԸ
Հայտի մշակող ընկերության հասցե, հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ	Ք. Երևան, Իսահակյան 18 (093)39-77-60 noval-llc@outlook.com

2. Հավելվածներ

Հավելված 1. Տարածքի սեփականության իրավունքի վկայական N 11072022-03-0024

Հավելված 2. Ճարտարապետա-հատակագծային առաջադրանքը

Հավելված 3. Տարածքի հատակագիծը

Հավելված 4. «Վեոլիա ջուր» ՓԲԸ կողմից տրված տեխնիկական պայմանը

Հավելված 5. Կանաչապատման նախագիծ

Հավելված 6. Համայնքապետարանի նախնական համաձայնությունը

Հավելված 7. Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ

3. Նախնական գնահատման հայտի կազմման իրավական հիմքերը

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014)– Կարգավորում է նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացակարգը՝ դիտարկելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումների, անդրսահմանային և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ոլորտի հասարակական հարաբերությունները: Ներառում է նախատեսվող գործունեության 3 կատեգորիա՝ «Ա», «Բ», «Գ»՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Համաձայն օրենքի իրականացվում է նախատեսվող գործունեության փորձաքննություն, որից հետո տրվում է եզրակացություն:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (1994թ.)–Կարգավորում է մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովման, մթնոլորտային օդի վրա վնասակար ներգործությունների նվազեցման ու կանխման բնագավառում հասարակական հարաբերությունները: Նպատակն է կանխել և վերացնել մթնոլորտային օդի աղտոտումը, դրա վրա մյուս վնասակար ներգործությունները, ինչպես նաև իրականացնել միջազգային համագործակցություն մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում: Համաձայն օրենքի՝ իրականացվում է մթնոլորտային օդի պահպանության համալիր միջոցառումների

ծրագրի հաստատումը, սահմանվում է մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի նորմատիվները, մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի արտանետումների և ֆիզիկական վնասակար ներգործությունների սահմանային թույլատրելի մակարդակների նորմատիվների մշակման ու հաստատման, արտանետումների պետական հաշվառման կարգեր և այլն:

«Պատմության եվ մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության եվ օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք (1998թ.) –Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններն են՝ պետական հաշվառման վերցված պատմական, գիտական, գեղարվեստական կամ մշակութային այլ արժեք ունեցող կառույցները, դրանց համակառույցներն ու համալիրները՝ իրենց գրաված կամ պատմականորեն իրենց հետ կապված տարածքով, դրանց մասը կազմող հնագիտական, գեղարվեստական, վիմագրական, ազգագրական բնույթի տարրերն ու բեկորները, պատմամշակութային և բնապատմական արգելոցները, հիշարժան վայրերը՝ անկախ պահպանվածության աստիճանից:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (1999թ.)–Ապահովում է բուսական տեսակների

(ֆլորայի) և դրանց առաջացրած համակեցությունների (բուսականության) բազմազանության, աճելավայրերի և էկոհամակարգերի հավասարակշռվածության վրա մարդու բացասական ներգործության կանխարգելումը: Իրականացնում է բուսական աշխարհի, դրա գենոֆոնդի և ցենոֆոնդի բազմազանության, աճելավայրերի պահպանության քանակական և որակական, բուսական աշխարհի շարունակական օգտագործման և վերարտադրության գիտականորեն հիմնավորված ապահովումը, բուսական աշխարհի օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, բուսական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունը և պարտականությունների կատարումը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (2000թ.)-Սահմանում է ՀՀ տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը: Նախատեսում է գենոֆոնդի և տեսակային բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, բնականոն վերարտադրության ապահովումը, կենդանիների բնակության միջավայրի ամբողջականության խախտման կանխումը, կենդանական տեսակների և դրանց պոպուլյացիաների ու համակեցությունների ամբողջականության, կենդանիների միգրացիայի ուղիների պահպանությունը, կենդանական աշխարհի օբյեկտների օգտագործման հարաբերությունների կարգավորումը, կենդանական աշխարհի պահպանության և օգտագործման բնագավառներում օգտագործողների իրավունքների պաշտպանությունն ու պարտականությունների կատարումը:

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք (2006)- Սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության բնություն հատուկ պահպանվող տարածքների՝ որպես բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, կրթական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, ռեկրեացիոն արժեք ներկայացնող էկոհամակարգերի, բնության համալիրների ու առանձին օբյեկտների բնականոն զարգացման, վերականգնման, պահպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական հիմունքները:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001թ.) - Սահմանում է հողային հարաբերությունների պետական կարգավորման կատարելագործման,

հողի տնտեսավարման տարբեր կազմակերպա-իրավական ձևերի զարգացման, հողերի բերրիության, հողօգտագործման արդյունավետության բարձրացման, մարդկանց կյանքի ու առողջության համար բարենպաստ շրջակա միջավայրի պահպանման և բարելավման, հողի նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության իրավական հիմքերը: Կարգավորում է հողային պաշարների կառավարման, տիրապետման, օգտագործման և տնօրինման բնագավառում պետական քաղաքականության ուղղությունների սահմանումը, հողային հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և այլ նորմատիվ իրավական ակտերի ընդունումն ու դրանց կատարման վերահսկողությունը, հողային ֆոնդի՝ ըստ

նպատակային նշանակության, հողատեսքերի և գործառնական նշանակության դասակարգումը, հողի մոնիթորինգի, հողաշինարարության, հողերի հետազոտմանն ուղղված գործունեության լիցենզավորման միասնական սկզբունքների սահմանումը և այլն:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքը (2004 թ.)-սահմանում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդու կյանքի և առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման համար իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«ՀՀ ջրային օրենսգիրք» (2002) - Նպատակը երկրի ջրային ռեսուրսների պահպանության, ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցով քաղաքացիների և տնտեսության կարիքների բավարարման և ապագա սերունդների համար ջրային ռեսուրսների պահպանման համար իրավական հիմքերի ապահովումն է:

«Էներգետիկայի մասին» ՀՀ օրենք (2001թ.) - կարգավորում է ՀՀ էներգետիկայի բնագավառում պետական քաղաքականության սկզբունքները և սահմանում է դրանց կիրառման մեխանիզմները:

«Հողերի օգտագործման և պահպանման նկատմամբ վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ.)- Սահմանվում է հողերի արդյունավետ օգտագործման և պահպանման, հողային օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողության իրականացման խնդիրները, ձևերը, վերահսկողություն իրականացնող մարմինները, ստուգող և ստուգվող անձանց իրավունքներն ու պարտականությունները, ստուգումների իրականացման կարգերը: Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ հողային ֆոնդում առկա բոլոր հողամասերի օգտագործման և պահպանության վրա՝ անկախ դրանց նպատակային նշանակությունից, սեփականության և (կամ) օգտագործման իրավունքի սուբյեկտներից:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998)-կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը:

«Քաղաքաշինության Բնագավառում Իրավախախտումների Համար պատասխանատվության մասին» ՀՀ Օրենքը (28 ապրիլի 1999 թ.) -Սույն օրենքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետությունում իրավաբանական անձանց քաղաքաշինության բնագավառում իրավախախտումների համար պատասխանատվության ենթարկելու իրավական հիմքերը՝ քաղաքաշինական գործունեության բոլոր փուլերում քաղաքացիների, հասարակության ու պետության շահերը պաշտպանելու, օրենսդրական ակտերի, ստանդարտների ու կանոնների պահանջների կատարումն ապահովելու նպատակով:

ՀՀ կառավարության որոշումներ

- ❖ **ՀՀ կառավարության 19 նոյեմբերի 2014թ.** «Հանրային ծանուցման եվ քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին» N1325-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 29 հունվարի 2010թ.** «ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» N72-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 29 հունվարի.2010թ.** ` «ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» N71-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 8 սեպտեմբերի 2011 թվականի** «Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N 1622-Ն որոշումն ուժը կարգրած ճանաչելու և 2001թվականի ապրիլի 12-ի N 286-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N1396-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 14 օգոստոսի 2008թ.** «Հայաստանի հանրապետության բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին» N 967-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 15 մարտի 2007թ.** «ՀՀ Պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 385-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 31 հուլիսի 2014թ.** «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N 781-Ն որոշում:
- ❖ **ՀՀ կառավարության 12 ապրիլի 2018թ.** «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N426-Ն որոշում:

4. Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ փորձաքննական գործընթացների վերաբերյալ

Հայաստանում Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատումը իրականացվում է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» 2014թ.-ի օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) համաձայն: Գործունեություն, որը կարող է ունենալ ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա, մինչև իրականացումը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման (ՇՄԱԳ) և փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի, գործունեությունները դասակարգվում են 3 կատեգորիաների՝ Ա, Բ և Գ: Քաղաքաշինության բնագավառում շրջակա միջավայրի վրա

ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա են 1500մ²-ից ավել կառուցապատման մակերեսով քաղաքաշինական կառույցները: Համաձայն Օրենքի 14-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 7-րդ կետի՝ համարվում է թվարկված գործունեություն, ներառված է Գ կատեգորիայի մեջ և շրջակա միջավայրի գնահատման և փորձաքննության է ենթակա Գ կատեգորիայի ընթացակարգով: Գ կատեգորիայում ներառված նախատեսվող գործունեության տեսակների դեպքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության է ենթակա նախնական գնահատման հայտը:

Համաձայն Օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ փորձաքննության ներկայացվող նախնական գնահատման հայտը պարունակում է.

- 1) ձեռնարկողի անունը (անվանումը) և բնակության (գտնվելու) վայրը,
- 2) նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը,
- 3) նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի

համառոտ նկարագիրը և իրադրության սխեման,

- 4) նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ),

- 5) շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը,

- 6) տեղեկատվություն հանրության ծանուցման, հանրային լսումների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նախնական համաձայնության վերաբերյալ, եթե օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նպատակն է բացահայտել նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները, նախատեսել համապատասխան միջոցառումներ՝ հնարավոր բացասական ազդեցությունները նվազագույնի հասցնելուն կամ բացառելուն ուղղված: Նախնական գնահատման հայտը կազմվել է հիմք ընդունելով նախատեսվող գործունեության աշխատանքային նախագիծը, նախատեսվող գործունեության տարածքի ուսումնասիրության ընթացքում հավաքագրված տեղեկատվությունը, տարածքի վերաբերյալ ուսումնասիրությունների արդյունքները, քարտեզները, լուսանկարները և այլ փաստաթղթեր:

5. Ձեռնարկողի անվանումը, գտնվելու վայրը և նպատակը

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲՇՆ» ՍՊԸ-ի կողմից, որի իրավաբանական հասցեն է՝ Ք. Երևան Կենտրոն վարչական շրջան, Վարդանանց փողոց, տուն 101 հասցեում:

Բազմաբնակարան շենքերով բնակելի համալիրը նախատեսվում է կառուցել Արարատի մարզի, Մասիս համայնքի Արգավանդ բնակավայրում՝ Սարալանջի փողոց 23 հողամաս հասցեում:

Նախատեսվող գործունեության նպատակն է՝ կառուցել բազմաբնակարան բնակելի համալիր՝ բնակիչների բնակարանային պահանջները բավարարելու նպատակով:

Հողի նպատակային նշանակությունը բնակավայրի է, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման:

6. Նախնական գնահատման հայտի մշակման հիմքերը

Արարատի մարզ, Մասիս համայնքի Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փողոց, 23 հողամաս հասցեում բազմաբնակարան շենքերով բնակելի համալիրի հայտը մշակված է հիմք ընդունելով.

- բնակելի համալիրի նախագծային փաստաթղթերը(հատակագիծ)Հավելված 3,
- համալիրի տեղամասի ինժինեռաերկրաբանական հետազոտությունների հաշվետվությունը,
- համապատասխան համաձայնությունները և թույլտվությունները,
- սեփականության վկայականը՝ 11072022-03-0024: Հավելված 1
- ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքը՝ N CPP0-0000-5828 տրված՝ 28.04.2023թ.: Հավելված 2

7. Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի նկարագիրը

Բնակելի համալիրի կառուցապատման ենթակա տարածքը գտնվում է Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, Արգավանդ բնակավայր, Սարալանջի փողոց, 23 հողամաս հասցեում, իրավունքի տեսակը՝ սեփականություն: Համաձայն Ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքի հողի նպատակային նշանակությունը բնակավայրի է, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման:

Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է Մասիս քաղաքից 13կմ հյուսիս՝ Երևան-Էջմիածին խճուղու վրա: Մարզկենտրոնից գտնվում է 27 կմ հեռավորության վրա: Բնակավայրը ընկած է Հրազդան գետի աջ ափին: Ծովի մակարդակից ունի 877 մ բարձրություն:

Հողամասի մակերեսը 0,42 հա է: Նախատեսվող գործունեության տարածքը գտնվում է Ա. Բաբաջանյան փողոցին կից՝ Հյուսիս-հարավ ճանապարհին հարող՝ անօգտագործելի

քարքարոտ հատվածում: Տարածքում կատարվել են նախապատրաստական աշխատանքները՝ կապված ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրությունների հետ: Գործունեության ենթակա տարածքում բացակայում են ինժեներական ենթակառուցվածքները՝ գազմատակարարման, էլեկտրամատակարարման, ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերը:

Նկար 1

Տարածքի ինժեներաերկրաբանական պայմանները ներկայացված է համաձայն՝ «Հայր և որդի Տիտիզյաններ» ՍՊԸ կողմից տրված ինժեներաերկրաբանական եզրակացության:

Շրջանի երկրաբանական պայմանները տարածքի երկրաբանական կառուցվածքին

մասնակցում են չորրորդական հասակի ապարներ, որոնց արտաքին շերտը ծածկված է ոչ մեծ հզորությամբ դելյուվիալ-պրոյուվիալ առաջացումներով՝ որոնք ներկայացված են ավազակավային գրունտներով:

Շրջանի կլիմայական պայմանները ուսումնասիրվող տարածքի կլիմայական պայմանները ներկայացվել է համաձայն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ II-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի: Ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է «տաք կլիմայական շրջանում: Կլիման չոր, խիստ ցամաքային է:

Ստորև աղյուսակի տեսքով բերվում է մի քանի կլիմայական տվյալներ.

- Տարեկան միջին ջերմաստիճանը 11.8 °C
- Օդի բացարձակ առավելագույն ջերմաստիճանը 43°C
- Օդի բացարձակ նվազագույն ջերմաստիճանը -29°C
- Տարեկան մթնոլորտային տեղումների քանակը հասնում է 250-350մմ:
- Քամու միջին տարեկան արագությունը 0.4մ/վ:
- Գրունտի սառչման առավելագույն խորությունը, կազմում է 50 սանտիմետր:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը՝ կախված երկրաբանական կտրվածքից, ստորերկրյա ջրերի սնուցումը կատարվում է հալոցքային և մթնոլորտային տեղումների ջրերի ներծծման հաշվին: Ստորերկրյա ջրերը բեռնաթափվում են Հրազդան գետը: Ըստ ֆոնդային տվյալների մինչև 5մ խորությամբ ստորգետնյա ջրեր չեն բացահայտվել:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում բացակայում են:

Շրջանի սեյսմիկ պայմանները

Համաձայն ՀՀՇՆ 20.04.2020թ.-ի տեղագնվող շրջանը գտնվում է I սեյսմիկ գոտում՝ գրունտների $A_{max}=0.3g$ արագացմամբ, 9 և ավելի բալլ սեյսմիկությամբ:

Շրջանը գտնվում է Արարատյան դաշտում՝ Միջին-Արաքսյան ձկվածքում և ներկայացված է հզոր միոցենային նստվածքներով:

Տարածքի ինժեներաերկրաբանական կառուցվածքը

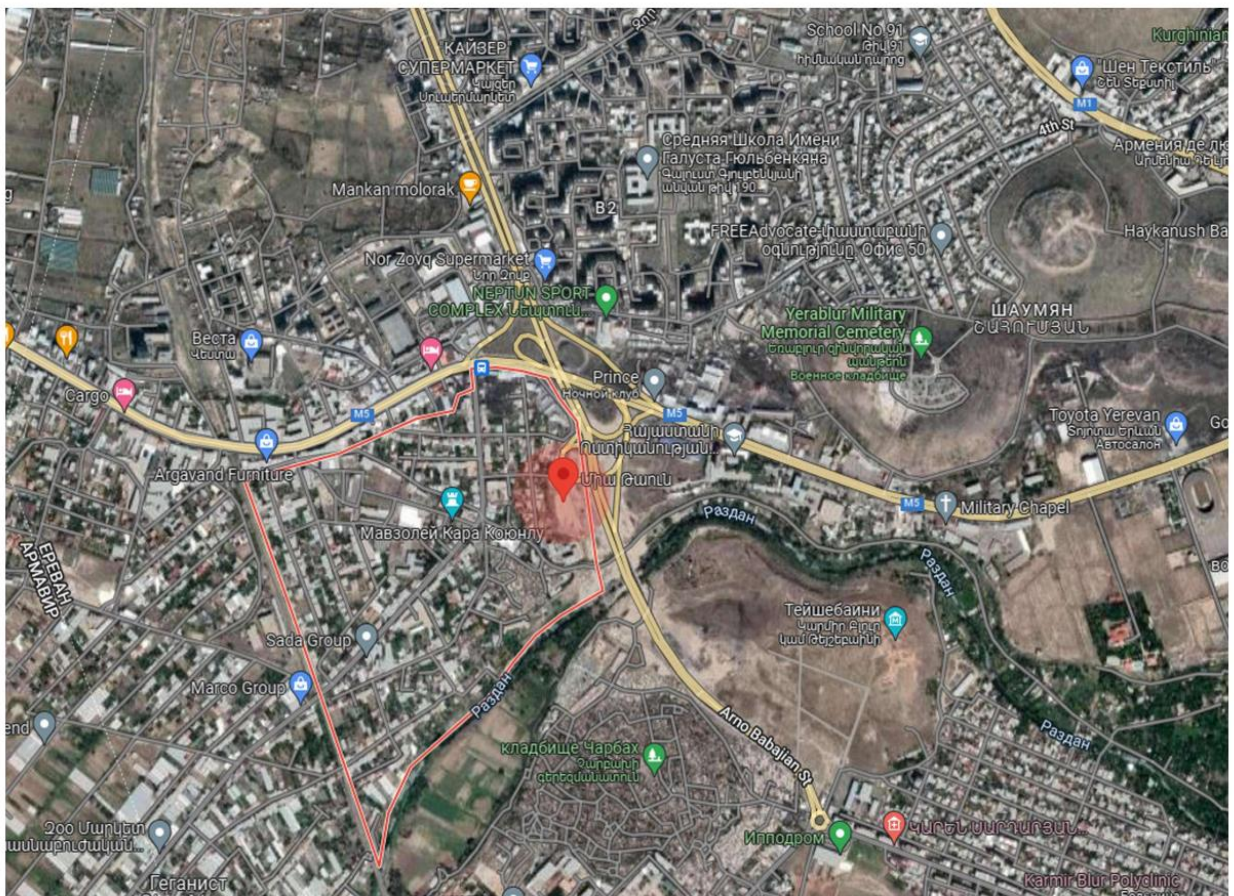
Ուսումնասիրվող տարածքի երկրաբանական կտրվածքը ուսումնասիրվել է, ակնադիտական եղանակով, բնական մերկացումների և արխիվային նյութերի հիման վրա: Ուսումնասիրվող տարածքում առանձնացվել է գրունտների երկու շերտ: Ստորև բերվում է այդ շերտերի լիթոլոգիական նկարագրությունները և նրանց ֆիզիկա-մեխանիկական հատկությունները:

Շերտ 1: Ավազակավեր շագանակագույն, թույլ և միջին խոնավ, պինդ թանձրությամբ, խճի ու խճավազի մինչև 10-15% պարունակությամբ: Շերտի հզորությունը 0.0-0.5մ է: Դելյուվիալ-պրոյուվիալ առաջացումներ են: Գրունտը ըստ շահագործման դժվարության՝ համաձայն СНиП IV-5-82-ի (33ր) III կարգ է:

Շերտ 2: Բեկորային Բազալտներ ամուր, բացից մինչև գորշ մոխրագույն, տեղ-տեղ վարդագույն, ձեղքավոր, ծակոտկեն, շատ հաճախ խոռոչավոր, շատ հազվադեպ

Եզրահանգում: Ինժեներաերկրաբանական և հիդրոերկրաբանական պայմանները բարենպաստ են շինարարական աշխատանքներ կատարելու համար:

Գծապատկեր 1

13

8. Նախատեսվող գործունեության նպատակը, բնութագիրը և տեխնիկական-տեխնոլոգիական լուծումները

Բազմաֆունկցիոնալ և բազմաբնակարան շենքերով բնակելի համալիրը նախատեսվում է կառուցել Արարատի մարզի, Մասիս համայնքի, Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փողոց հողամաս 23 հասցեում: Հողամասի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 4200քմ: Ծավալատարածական լուծումը տերասաձև է՝ 9-11 հարկ:

Նախատեսվում է իրականացնել օգտագործվող, կանաչապատ տերասաներ: Ստորգետնյա հարում նախատեսվում է ավտոկայանատեղի և սպորտային մաս՝ լողավազանով: Ավտոկայանատեղին նախատեսված է բնակիչների 70-80%-ի համար: Առաջին հարկում նախատեսված է բնակելի հարկերի մուտքային հանգույցներ և հասարակական նշանակության սենքեր: Հաշվի են առնվել հակահրդեհային նորմերը: Երեսապատումը իրականացվելու է բարձրորակ նյութերով:

Նախատեսվում է կառուցապատել բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիր:

8.1 Բնակելի համալիրի տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներ են.

1. Հողամասի ընդհանուր մակերեսը՝ 4200մ²(100%);
2. Կառուցապատման մակերեսը հողի վրա՝ 2016մ²(48%);
3. Անջրանցիկ մակերես՝ 504մ²(12%);
4. Կանաչապատման մակերեսը՝ 1680 մ²(40%);
5. Բնակարանների քանակը՝ 186 բնակարան:
6. Ընդհանուր մոտ՝ 150 ավտոկայանատեղի:
7. Լողավազան՝ 6x9x 1.60 չափերով՝ 86,4մ³ ծավալով:

Համալիրն ունենալու է երկու ստորգետնյա հարկեր, որտեղ լինելու է ավտոկայանատեղի, ապահովելով բնակիչների մոտ 70-80%-ի պահանջարկը: Առաջին հարկը լինելու է ոչ բնակելի՝ հասարակական նշանակության, նախատեսվում են խանութներ, բանկեր, բուժ. կլինիկա և այլն: Ավտոկայանատեղի լինելու է նաև շենքի արտաքին հատվածում(Պարքինգ)՝ 22 ավտոմեքենայի համար:

Բազմաֆունցիոնալ բնակելի համալիրի հակահրդեհային պաշտպանությունը կազմակերպվելու է համաձայն՝ ՀՀՇՆII-8.04.-2005 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային ավտոմատիկա» շինարարական նորմերի, «Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի» կողմից տրված հրահանգների, ինչպես նաև փոշեհատիկային հրդեհաշիջման մոդուլների տեխնիկական անձնագրերի հիման վրա:

Համալիրի ջեռուցումը նախատեսված է անհատական գազի կաթսաներով:

Նախագիծը մշակելիս հաշվի են առնվել ինչպես դիտարկվող տարածքի հատակագծի երկրաչափական ուրվագիծը, դիտարկվող և հարակից տարածքների գոյություն ունեցող կառուցապատումը, տեղանքի ռելիեֆային առանձնահատկություններն, այնպես էլ պատվիրատուի պահանջները:

Շահագործման փուլում բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու բնակչության սակավաշարժ խմբերի և հաշմանդամների համար տեղաշարժվելու հնարավորություններով և պաշտպանության միջոցառումներով, որոնց լուծումները նախատեսվել են քաղաքաշինության նախարարի 2006թ. հոկտեմբերի 10-ի N 253-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան:

Համալիրի նախագծային լուծումները կատարվելու են հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 12. 04.2018թ «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» N426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջները՝ էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին համապատասխան: Ինժեներատեխնիկական համակարգերի համար նախատեսված էներգաարդյունավետության նվազագույն պահանջները վերաբերում են՝

- 1) ջեռուցման համակարգերին.
- 2) տաք ջրամատակարարման համակարգերին.
- 3) օդի լավորակման համակարգերին.
- 4) ընդհանուր օդափոխման համակարգերին կամ դրանց համակցությանը.
- 5) լուսավորության համակարգերին:

Տրանսպորտային մոտեցումներն ապահովվում են՝ Ա. Բաբաջանյան փողոցից: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Կանաչապատումն իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ՝ համաձայն Մասիսի համայնքապետարանի կողմից հաստատված կանաչապատման նախագծի (Կանաչապատման նախագիծը ներկայացվել է համայնքապետարանի համաձայնեցմանը):

Տարածքում արդեն կատարվել են նախապատրաստական աշխատանքները, քանդման որևէ աշխատանք չի նախատեսվում:

Շինարարության փուլում նախատեսվում է հետևյալ շինարարական աշխատանքները.

- շինարարական հրապարակի կազմակերպում,
- հողային աշխատանքներ,
- հիմնային աշխատանքներ,
- ավտոկայանատեղիներ
- ծածկեր, կոնստրուկցիաներ,
- տիպային հարկերի պատեր, տանիքային աշխատանքներ, միջնորմներ,
- սանտեխնիկա, էլեկտրամոնտաժում,
- հարդարման, բարեկարգման աշխատանքների իրականացում և այլն:

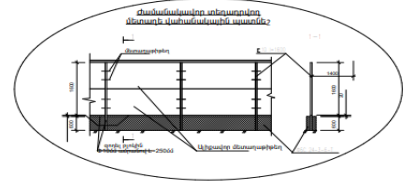
8.2 Շինարարական հրապարակ. Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի շինարարական աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվող շինարարական հրապարակ է ամբողջ տարածքը:

Շինարարական հրապարակում լինելու են.

- գրասենյակ 1 հատ
- հանդերձարան 2 հատ
- նյութերի պահեստ 36մ²
- բիոզուգարան 3 հատ
- աղբի տարաներ 3 հատ
- լուսարձակներ 9 հատ
- հակահրդեհային վահանակ 2 հատ
- մեքենաների անիվների լվացման հարթակ՝ 1 հատ 8,0x3,5 մ չափերի:

Շինհրապարակում նախատեսված է շինարարական աղբի պահման տարածքը:

Շինհրապարակի կազմակերպման հատակագիծը

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ, ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

	Կառուցվող շինություն
	Ժամանակավոր մետաղե վահանակային պատնեշ
	Շին հրապարակ մուտք ելք
	Ժամանակավոր տաղավարներ
	Ֆակահրդեհային վահանակ
	Լուսարձակներ

ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

№ ուր	Անվանում	Չափ	Քան.	Ծանոթություն
1	Գրասենյակ	Ֆատ	1	
2	Ֆանդերմարան	Ֆատ	2	
3	Ելուքների պահեստ	մ²	36	
4	ԲՈՒՂ զուգարան	Ֆատ	3	
5	Մոքի տարաններ	Ֆատ	3	
6	Լուսարձակներ	Ֆատ	9	ՈՒՄ - 20
7	Ֆակահրդեհ. վահանակ	Ֆատ	2	

ՄԵԹԵՆԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՐԱՄԱՐԱԿՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

№ ուր	Անվանում	Մակերես	Քան.	Ծանոթություն
1	Վերամշակման կոնկրետ	Կոնկրետ C20/25	1	կամ համարժեք
2	Սկզբնական	ԿՈ-35715-10	1	կամ համարժեք
3	Բնակարանի ակտիվներ	ՀՈ-128	2	կամ համարժեք
4	Բնակարանի ակտիվներ	ՀԱՅ 2550	10	կամ համարժեք
5	Էլեկտրական	Hyundai	3	կամ համարժեք
6	Ել. երանգման սառն	CTH 500	1	կամ համարժեք

Շինարարության ժամանակ նախատեսվող ժամանակավոր պահեստներն, ինչպես նաև աշխատողների համար նախատեսվող ճաշարանը, հանդերձարանը, գրասենյակը, պահակատունը տեղադրվելու են տարածքում՝ ժամանակավոր վագոն տնակներում: Շինհրապարակի տարածքում կատարվելու է մեքենաների անիվների լվացում՝ 1հատ 8,0x3,5 մ չափերի լվացման սարքի միջոցով: Անիվների լվացում պահանջող մեքենաները պետք է անցնեն անիվների լվացման սարքի միջով՝ շինհրապարակից դուրս գալուց առաջ: Շինհրապարակում անիվների լվացումից առաջացած, ինչպես նաև շինարարական հոսքաջրերը միավորվելու են մեկ բակային՝ ջրահեռացման ցանցով և լցվելու են բիոգուգարաններ: Անձրևաջրերից առաջացող հոսքաջրերը պլաստմասսե վերգետնյա խողովակներով, բակային սելավային ջրացանցի միջոցով հեռացվելու են դեպի տարածքում տեղադրվող 1,1մ³ չափերի պարզարան: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում: Պարզեցված ջուրը կօգտագործվի շինարարական աշխատանքների ժամանակ շին. հրապարակի ջրցանման և անիվների լվացման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինադիր:

Շինհրապարակը ցանկապատվելու է ժամանակավոր մետաղական պատնեշով, դարպասով: Պատնեշի արտաքին մասում տեղադրվելու է տեղեկատվական պաստառ: Շինհրապարակն ապահովված է լինելու գիշերային լուսավորությամբ:

Բոլոր տիպի շին-մոնտաժային աշխատանքները կկատարվեն պահպանելով շինարարական նորմերը, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական

պայմանները:

Շինհրապարակն ապահովվելու է էլեկտրականությամբ, պահպանվելու են անվտանգության և հակահրդեհային պայմանները:

Ելնելով առկա պայմաններից շինարարության փուլում նախատեսվում են անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ, հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների հետ:

Հողային աշխատանքներ. Տարածքում արդեն կատարվել են նախապատրաստական՝ հողային աշխատանքները, ուստի ավելցուկային հողային զանվածի տեղփոխում աղբավայր չի լինելու: Կառուցապատման ժամանակ կատարվելու են 1500մ³ ծավալի հողային աշխատանքներ՝ ենթակառուցվածքների և ներճանապարհների կառուցման արդյունքում: Հողային գրունտը կպահպանվի տարածքում և կօգտագործվի տարածքի հարթեցման համար:

Հողային և հիմնային, տանիքի, հատակների հարդարման, ինչպես նաև լրող և պատող կոնստրուկցիաների շին մոնտաժային աշխատանքները կատարվելու են համաձայն աշխատանքային նախագծի՝ ՇՆուԿ 3.02.02.-87-ի և ՇՆուԿ III-4-81-ի պահանջներին համապատասխան:

Տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ, շինարարական աշխատանքներ. գործունեության կատարման շինարարության փուլում օգտագործվող հիմնական տեխնիկա-տրանսպորտային միջոցներն են.

- Վերամբարձ կռունկ Liebherr FR.tronic 154EC-H10
- Ավտոկռունկ ИВАНОВЕЦ KC-35715-10 կամ տվյալ տեսակին համարժեք այլ
- Բեռնատար ինքնաթափ MA3 5550 կամ նրան համարժեք KAMA3 5511 և այլն
- Բետոնամղիչ ավտոմոբիլ СБ-126 կամ նրան համարժեք էքսկավատոր Hyundai 170W /հիդրոմուրճով /
- Շարժական կոմպրեսոր ЗИФ - 55 В ըստ պահանջի
- Էլ, եռակցման սարք СТН 500 կամ նրան համարժեք
- Ձեռքի էլեկտրական գործիքներ
- Ձեռքի մեխանիկական գործիքներ
- Ատաղձագործական գործիքներ
- Ներկարարական գործիքներ:

Շինարարական աշխատանքների՝ բեռնման-բեռնաթափման ժամանակ օգտագործվող բեռնաբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտներին կամ տեխնիկական պայմաններին՝ համաձայն ՇՆ և Կ III-4-80* պահանջներին: Բեռնման և բեռնաթափման համար նախատեսված տարածքը պետք է հարթեցվի և ունենա 5° -ից ոչ ավել թեքություն:

Շինտեխնիկան լինելու է Կապալառու ընկերության սեփական տեխնիկական կամ անհրաժեշտության դեպքում վարձակալվելու են այլ կազմակերպություններից: Մեքենաներն աշխատելու են ըստ հերթականության և ըստ անհրաժեշտության: Աշխատող մեքենաները կայանվելու են գործունեության տարածքում՝ շինհրապարակում: Շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների կայանման վայրերում նախատեսվում է ավագի կամ մանրախճի փռում՝ վառելիքի կամ քսայուղերի

հնարավոր արտահոսքը հողային և ջրային ռեսուրսներ կանխելու նպատակով: Աղտոտված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր և փոխարինվելու է նորով:

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումն իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

Կառուցապատման բոլոր լուծումների համար հաշվի են առնվելու տեղանքի պայմանները, կազմակերպվելու է անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր միջոցառումներ՝ ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով:

Ամբողջ շինարարության ընթացքում վերահսկվելու են շինարարության որակի չափանիշները՝ տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից: Ակտավորվելու են թաքնված աշխատանքները, գրանցելով վարման մատյանում:

Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ՝ հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների հետ:

Էլեկտրամատակարարում. բնակելի համալիրի շինարարության ընթացքում էլեկտրամատակարարումը կատարվելու է համաձայն՝ «ՀԷՑ» ՓԲԸ կողմից տրամադրված տեխնիկական պայմանի /գտնվում է տրամադրման փուլում /:

Շահագործման հանձնելուց առաջ կատարվելու է բնակելի համալիրի էներգաարդյունավետության համապատասխանության գնահատում, կկիրառվեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 16-ի N 56-Ն որոշմամբ սահմանված է և (կամ) Չ1 ընթացակարգերի պահանջները:

Հրդեհաշիջման համակարգ. շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվելու են «Քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմին»-ի կողմից տրված հրահանգներով:

Շինարարական հրապարակում տեղադրվելու է 2 հրդեհաշիջման վահանակ՝ դարպասների մոտ, յուրաքանչյուրի վրա հակահրդեհային կրակմարիչներով և հիդրատներով: Շինարարության փուլում տեղադրվելու է նաև 10 տոննա տարողության ջրի բաք՝ հրդեհամարման, ջրցանի նպատակով:

Աղբահեռացում. շինարարության ընթացքում առաջանալու են շինարարական նյութերի մնացորդներ շինարարական աղբի տեսքով՝ մոտ 250մ³ ծավալով: Շինաղբի կուտակումը կատարվելու է շինհրապարակում նախատեսված վայրում՝ պարկերի մեջ, չգերազանցելով նախատեսված բարձրության նորմերը:

Կենցաղային աղբը կառուցապատման փուլում կազմվելու է 17640կգ/տարի: Կենցաղային աղբի կուտակման համար տեղադրվելու են 1.5*2 չափերի 2 աղբարկղ:

Շինարարության փուլում աղբահեռացումը կարգավորվելու է Մասիսի համայնքապետարանի կողմից տրված տեղեկանքի պահանջին համապատասխան

/գտնվում է տրամադրման փուլում, լրացուցիչ կներկայացվի/:

8.3 Ժամանակացույց

Շինարարական աշխատանքների ընդհանուր տևողությունը կազմելու է 36 ամիս՝ 3 տարի:

Շինարարության նորմատիվ տևողությունը որոշվել է համաձայն (N 596-Ն 19.03.2015թ. ՀՀ Կառավարության որոշում կետ 111, 113) ՄՆԻՊ 1.04.03-85* մաս II հիման վրա, հաշվի առնելով օբյեկտի նշանակությունը, կոնստրուկտիվ բնութագիրը, ընդհանուր մակերեսը:

ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

	ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ԱՄԻՍՆԵՐ								
		4 ԱՄԻՍ	8 ԱՄԻՍ	12 ԱՄԻՍ	16 ԱՄԻՍ	20 ԱՄԻՍ	24 ԱՄԻՍ	28 ԱՄԻՍ	32 ԱՄԻՍ	36 ԱՄԻՍ
1.	ՇԻՆ ԶՐԱՊԱՐԱԿԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ	■								
2.	ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	■	■							
3.	ՀԻՄՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ		■	■						
4.	ԱՎՏՈՎԱՅԱՆԱՏԵՂՈՒՆԵՐԻ Ե/Ք ԾԱԾԿԵՐ Ե/Ք ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՑԻԱՆԵՐ			■	■					
5.	ԱՎՏՈՎԱՅԱՆԱՏԵՂՈՒՆԵՐԻ ՊԱՏԵՐ			■	■					
6.	ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԿԻ Ե/Ք ԾԱԾԿԵՐ Ե/Ք ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՑԻԱՆԵՐ			■	■					
7.	ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԿԻ ՊԱՏԵՐ			■	■					
8.	ՏԻՊԱՅԻՆ ՀԱՐԿԵՐԻ Ե/Ք ԾԱԾԿԵՐ Ե/Ք ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՑԻԱՆԵՐ				■	■				
9.	ՏԻՊԱՅԻՆ ՀԱՐԿԵՐԻ ՊԱՏԵՐ				■	■				
10.	ՏԱՆԻՔԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ					■	■			
11.	ՄԻՋՆՈՐՄԱՆ						■	■	■	
12.	ՍԱՆՏԵԽՆԻԿԱ / ԷԼԵԿՏՐՈՄՈՆԱԺ							■	■	
13.	ՀԱՐԴԱՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ								■	■
14.	ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ								■	■

ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ -- 36 ԱՄԻՍ

8.4 Շահագործման փուլ. մասնաշենքերն ապահովված է լինելու ձայնամեկուսացման, ջերմամեկուսացման, օդափոխության և ավտոմատ հրդեհային ազդարարման համակարգերով՝ ծխի և ջերմային ազդանշանային ընդունող-հսկիչ սարքերով, լուսաձայնային-ազդանշանային ազդասարքերով: Ավտոկայանատեղիները ևս ապահովված են հակահրդեհային համակարգերով՝ ծխահեռացման և հրդեհաշիջման համակարգերով:

Նախատեսվում է բնակելի, հասարակական յուրաքանչյուր հարկում և ավտոկայանատեղիներում տեղադրել կրակմարիչներ:

Շենքերն ապահովված են լինելու էվակուացիոն ելքերով:

Գազամատակարարում. բնակելի համալիրի գազամատակարարումը կատարվելու է համաձայն «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի գազաֆիկացման և գազամատակարարման տեխնիկական պայմանի: Ընկերությունը դիմել է գազամատակարարման տեխնիկական պայմանը ստանալու համար:

Ջերմամատակարարում և օդափոխություն. ջեռուցման ժամանակաշրջանի տևողությունը կազմելու է 155 օր: Շենքի ջերմամատակարարումը նախատեսված է բնակարաններում տաք ջրամատակարարման և ջեռուցման անհատական կաթսաներից: Տաք ջրամատակարարման ներքին ցանցը կատարվելու է պոլիպրոպիլենային խողովակներով:

Օդափոխություն. բազմաֆունկցիոնալ բնակելի շենքերի օդափոխությունը կատարվելու

է խոհանոցներից, սանհանգույցներից և լոդասենյակներից՝ բնական օդատարներով, որոնք հորանների միջով բարձրանում են դեպի տանիք:

Շենքերի բնակելի և հասարակակն մասերի միջանցքներից և ավտոկայանատեղիներից իրականացվում է ծխահեռացում: Ծխահեռացման օդամուղները տեղակայված են տանիքի վրա: Շենքում նախատեսված են ներածման և ծխի արտածման համակարգեր:

Ջրամատակարարում– ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերը միանալու են համայնքի համապատասխան համակարգերին համաձայն՝ «Վեոլիա ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի: Հավելված 4

Կենցաղային կոյուղի. շահագործման փուլում կենցաղային կոյուղաջրերն ինքնահոս հեռացվելու են դեպի համայնքային կոյուղու ցանց:

Հեղեղատար համակարգ. Շահագործման փուլում անձրևի և հալոցքի ջրերը ներքին ջրհոսի ցանցով՝ 50մմ տրամագծի խողովակներով տանիքներից հեռացվելու են դեպի շենքի ավտոկայանատեղիի հորերում՝ մոտ 50տ ընդհանուր տարողության բաքերում/հորերում/: Հավաքված ռի ջուրն օգտագործվելու է կանաչ տարածքների ոռոգման և հրդեհամարման նպատակով: Ոռոգման համար նախատեսվում է պոմպակայան՝ ջուրը մցելու նպատակով:

Աղբահեռացում. Շահագործման փուլում աղբահեռացման նպատակով տեղադրվելու են 9 հատ 1*1,5 չափերի աղբամաններ, ներառյալ տեսակավորման աղբամանները:

Կանաչապատում. շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է կառուցապատումից ազատ տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում՝ 1680մ² մակերեսով: Կանաչապատումը կատարվելու է Մասիսի համայնքապետարանի կողմից համաձայնեցված կանաչապատման նախագծին համապատասխան: Հավելված 6

9. Օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր

Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցման շինարարության փուլում բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր, իսկ շահագործման փուլում ջուր՝ խմելու-կենցաղային նպատակով և բնական գազ:

9.1 Ջուր. շինարարության փուլում ջուրն օգտագործվելու է աշխատողների խմելու, տնտեսա-կենցաղային կարիքների, տարածքի ջրցանի, հողի(գրունտի) խոնավացման և անհրաժեշտության դեպքում հրդեհաշիջման համար:

Շինարարության փուլում աշխատողների համար խմելու ջուրը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ շշերով , ըստ պահանջի:

Ջրցանի համար նախատեսվող տեխնիկական ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ պայմանագրային հիմունքներով, համապատասխան լիցենզիա ունեցող անձանց կամ ընկերությունների կողմից: Ջուրը լցվելու են տարածքում տեղադրվող 10 տ

տարողության բաքի մեջ: Ջրի մատակարարման հաճախականությունը կատարվելու է ըստ կարիքի: Տեխնիկական ջուրն ըստ անհրաժեշտության օգտագործվելու է հրդեհամարման, ջրցանի և անիվների լվացման համար:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W_{\text{է.ի.}} = (n \times N + n1 \times N1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 4 մարդ

N – ԻՏԱ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

$n1$ – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 45 մարդ

$N1$ – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 930օր:

$$W_{\text{ի.տ.}} = (4 \times 0.016 + 45 \times 0.025) \times 930 = 1105,77 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1,189 \text{ մ}^3/\text{օր:}$$

բ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U1 = S1 \times K1 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

$S1$ – ջրվող տարածքի մակերեսը 840 մ², (շինհրապարակ, ճանապարհներ)

$K1$ – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 450 (առավելագույնը 450օր, ներառված կրկնակի ջրցանը)

$$U1 = 840 \times 0.0015 \times 450 = 567 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1,26 \text{ մ}^3/\text{օր:}$$

Ընդամենը ջրի սպառումը շինարարության փուլում կլինի 1672,77մ³/շին. ժամ կամ 2,449 մ³/օր:

Անիվների լվացման համար Շինարարության փուլում մեքենաների լվացումը նախատեսվում է օրը 2-3 հատ՝ 1 անգամ հաճախականությամբ:

Տեղադրվելու են 1 հատ լվացման կետ, յուրաքանչյուրի ջրաքանակի նորման ընդունված է 0,8լ/վրկ:

$$Q_2 = 0.8 \times 3 = 2.4 \text{ ր/վրկ}$$

Վեղտաջրեր. շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են գոյություն ունեցող՝ սանհանգույցներից կամ ժամանակավոր տեղադրվող 3 հատ բիոգուգարաններից՝ 1,5*2 չափերի: Շինաշխատանքների ավարտից դրանք ապամոնտաժվելու են:

Շահագործման փուլում բնակելի համալիրի ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերը միացվելու են գոյություն ունեցող համայնքային ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցերին՝ համաձայն «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ կողմից տրված տեխնիկական պայմանի: Շահագործման փուլում լողավազանի համար օգտագործվելու է խմելու ջուր՝

86,4 մ3 ծավալով: Օգտագործված ջուրը, ֆիլտրվելուց հետո օգտագործվելու է հրդեհաշիջման և տարածքի լվացման համար :

Շահագործման փուլում հրդեհաշիջման համար պահանջվող ջրի ելքը հաշվարկվել է համաձայն «Շենքերի ներքին ջրամատակարարում և ջրահեռացում» ՀՀՇՆ.40-01.01-2014 նորմերի:

9.2 Նյութեր. Շինարարության ժամանակ օգտագործվելու են շինանյութեր, մասնավորապես.

- երկաթբետոն, երկաթբետոնե կարկասներ
- ավազ
- բազալտ, տուֆ
- սրբատաշ և կոպտատաշ քար
- փայտ
- մետաղ, մետաղական կառուցվածքներ
- ամրանային ձողեր
- բարձրորակ երեսապատման սալիկներ
- ապակի՝ վիտրաժային պատուհաններ
- բարձրորակ սվաղ և ներկ:

Կառույցի երեսապատումը նախատեսվում է իրականացնել տրավերտինե՝ քարե սրբատաշ սալիկներով, այն համադրելով բազալտի և սև տուֆի համակցությամբ:

Շինհրապարակում բետոնի շաղախի պատրաստման հանգույցի տեղադրում և բետոնախնուրդի պատրաստում չի նախատեսվում: Բետոնի շաղախը մատակարարվելու է մասնագիտացված ընկերության կողմից՝ համապատասխան բետոնախառնիչ մեքենաներով: Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաների բետոնացման համար համապատասխան դասի բետոնը պատվիրվելու է մասնագիտացված բետոնային հանգույցներում: Բետոնը շինհրապարակում լցվելու է կաղապարների մեջ բետոնամղիչով:

Շինաշխատանքերը կատարվելու են մասնագիտացված կապալառու կազմակերպությունների կողմից: Շինարարության համար նախատեսված բոլոր նյութերն, ինչպես նաև շենքի արտաքին և ներքին հարդարման նյութերը մատակարարվելու են համապատասխան մասնագիտացված (լիցենզավորված) կազմակերպություններից՝ շինինդուստրիայի ձեռնարկություններից և գլխավոր շինարարական կազմակերպության արտադրական բազայից:

Ձմռանը ներքին հարդարման և բետոնային աշխատանքները կատարվելու են հատուկ տաքացման պայմաններում:

Արտադրական հրապարակում շինանյութերը պահեստավորվելու են՝ պահեստներում, իսկ բաց տարածքի դեպքում կտեղադրվեն տակդիրների վրա՝ չգերազանցելով նախատեսված բարձրության նորմերը: Սորուն նյութերը պահեստավորվելու են ծածկի տակ:

10. Շրջակա միջավայրի բնութագրերը

10.1. Աշխարհագրական դիրքը, ռելիեֆը

ՀՀ Արարատի մարզը գտնվում է Հայաստանի հարավ-արևմուտքում: Հյուսիս-արևմուտքից սահմանակից է Արմավիրի մարզին, հյուսիսից՝ Երևան քաղաքին ու Կոտայքի մարզին, արևելքից՝ Գեղարքունիքի և Վայոց Ձորի մարզերին, հարավից՝ Նախիջևանին, հարավ-արևմուտքից՝ Թուրքիային: Մարզի հարավ-արևմտյան եզրին 6-13 կմ լայնությամբ ընկած է Արարատյան հարթավայրի հարավ-արևելյան մասը: Մարզը հյուսիսից, արևելքից և հարավ-արևելքից եզրավորվում է Արագածի և Գեղամա լեռնազանգվածներով, Ուրծի շղթայով, իսկ հարավից և արևմուտքից՝ Հայկական պարով, Մեծ և Փոքր Մասիսներով:

Նկար 3.

Արարատի մարզի տարածքը եղել է պատմական Հայաստանի Այրարատ նահանգի Ոստան գավառի մի մասը: Այստեղ էին գտնվում Արտաշատ և Դվին մայրաքաղաքները: Արարատի մարզը սահմանակից է Թուրքիային և Ադրբեջանի կազմում գտնվող Նախիջևանի Ինքնավար Հանրապետությանը: Մարզը զբաղեցնում է 2090 կմ² տարածք՝ ՀՀ տարածքի 7%-ը: Մարզն իր մեջ ընդգրկում է Արարատի, Արտաշատի և Մասիսի տարածաշրջանները՝ 4 քաղաքային և 93 գյուղական բնակավայրերով: Մարզկենտրոնը Արտաշատ քաղաքն է: Արարատի մյուս քաղաքներն են՝ Արարատը, Մասիսը և Վեդին:

Տարածաշրջանին բնորոշ են հին ծալքավորումների մնացորդները, տեղ-տեղ լճաայլուվիալ և պրոլյուվիալ նստվածքների տակից երկրի մակերես են դուրս գալիս մի քանի տասնյակ մետրի հասնող բլուրների տեսքով: Տարածաշրջանին բնորոշ են հզոր, տեղ-տեղ մինչև 400 մ, լճագետային, ալյուվիալ-պրոլյուվիալ նստվածքները, լավային շերտերը, ձգվելով Ախուրյանի գետաբերանից մինչև Գայլի դրունք հովիտը: Տարածքի

ամենացածր կետը Արաքս գետի հունի մոտ է՝ 801մ, ամենաբարձրը կետը հյուսիս-արևելքում գտնվող Սպիտակասար լեռնագագաթն է՝ 3555,7մ բարձրությամբ: Տարածքի բլրոտ, է մոտ 30%-ը հարթավայրային է:

Տարածաշրջանի լանդշաֆտային գոտին կիսաանապատային է՝ անապատային տեղամասերով: Այն բաժանվում է երկու մասի՝ հարթավայրային և լեռնային: Հարթավայրային մասը՝ 10-15կմ լայնությամբ ձգվում է Հրազդան գետից մինչև ՀՀ Պետական սահման: Մարզի լեռնային մեծ մասը զբաղեցնում են Գեղամա լեռների լանջերը և Ուրծի ու Երանոսի լեռները: Այստեղ առանձին կղզյակներով պահպանվում է անտառը, որը հիմնել է հայոց Խոսրով Կոտակ թագավորը, IV դարում՝ այժմ Խոսրովի արգելոցը:

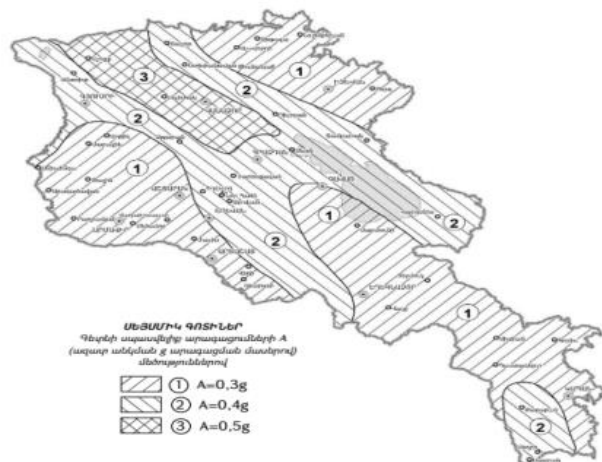
10.2. Մեյամիկա և երկրաբանություն

ՀՀ Արարատի մարզում առկա են սողանքային գոտիներ, որոնք կազմում են հանրապետության սողանքային տարածքների 2,5%-ը: Սողանքային երևույթները զարգացած են հիմնականում հյուսիս-արևելյան մասի նախալեռնային բնակավայրերում՝ մոտ 3 սողանքային օջախ, ընդհանուր 13094 հա տարածքով:

Մարզը գտնվում է ոչ ակտիվ սեյսմիկ գոտում և սողանքների ակտիվացումը հիմնականում կրում է սեզոնային բնույթ կապված՝ գրունտային զանգվածների զրավիտացիոն տեղաշարժի հետ:

Համաձայն ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկունության շինարարության նախագծման նորմեր»-ի՝ ՀՀ տարածքի սեյսմիկ գոտիավորման քարտեզի՝ ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է 2-րդ սեյսմիկ գոտում, արագացման առավելագույն մեծությունը՝ $A_{max}=0,4g$:

Նկար 4

10.3. Կլիմա և օդային ավազան

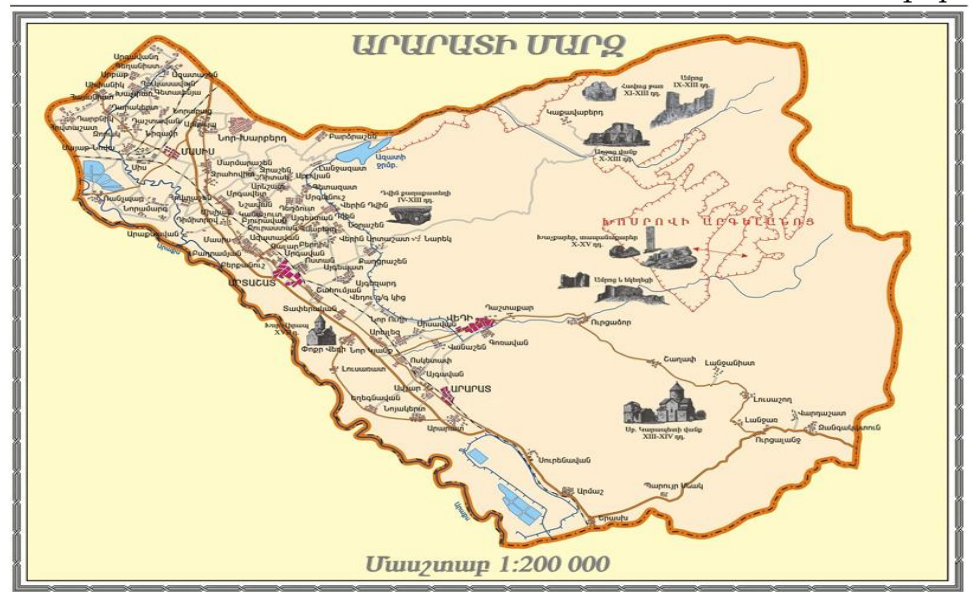
Արարատի մարզը ծովի մակարդակից գտնվում է 800-2300մ բարձրությունների

վրա: Տարածաշրջանում առկա են ՀՀ-ում տարածված կլիմայի 8 տիպերից 6-ը՝ չոր ցամաքային, չոր խիստ ցամաքային, չափավոր ցամաքային, բարեխառն, ցուրտ լեռնային, ձյունամերձ, պայմանավորված լեռնային մակերևույթի առանձնահատկությամբ:

Գտնվում է տաք կլիմայական գոտում, կլիման խիստ չոր ցամաքային է՝ ամառը շոգ, առավելագույն ջերմաստիճանը հաճախ բարձրանում է մինչև $+41^{\circ}\text{C}$, ձմռանը ցուրտ, անամպ, անհողմ, առավելագույն նվազագույնը ջերմաստիճանը՝ մինչև -30°C : Բնորոշ են լեռնահովտային քամիները: Հաստատուն ձնածածկույթ չի ձևավորվում: Մթնոլորտային տեղումների քանակը կազմում է 200-300մմ: Տարածաշրջանն ունի բարենպաստ կլիմայական գոտիներ կապված՝ լույսի և ջերմության առատության հետ:

Մթնոլորտ վնասակար արտանետումների աղբյուրներ են հանդիսանում արտադրական ձեռնարկությունները, ավտոտրանսպորտի և էներգետիկայի օբյեկտները:

Նկար 5

Գործունեության տարածքի կլիմայական պայմաններն ներկայացված են ըստ քաղաքաշինության նախարարության ՀՀՇՆ II-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն» նորմատիվային փաստաթղթի: Համաձայն նշված փաստաթղթի Արտաշատ քաղաքի կլիմայական բնութագրերն են.

Աղյուսակ 1.

Օդի ջերմաստիճանը, $^{\circ}\text{C}$

Բնակավայրի անվանումը	Բարձրությունը ծովի մակարդակից, մ	Օդի միջին ամսական, ըստ ամիսների $^{\circ}\text{C}$												Միջին տարեկան	Բացարձակ նվազագույն	Բացարձակ առավելագույն
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Արտաշատ	829	-3.6	-0.9	5.6	12.7	17.5	21.5	25.3	24.8	19.8	13.0	6.0	-0.6	11.8	-29	43

Օդի հարաբերական խոնավությունը (%)

Աղյուսակ 2

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը. %														
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	միջինը ժամը 15-ին	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		ամենա- ցուրտ ամսվա	Ամենաշոգ ամսվա
Արտաշատ	78	73	63	58	59	54	51	52	57	68	73	79	64	64	32

Աղյուսակ 3.

Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	<u>Տեղումների քանակը միջին ամսական և օրական առավելագույնը</u>												Չյան ծածկույթը			
	Áëï ºÛÇëÝ»ñÇ												տարեկան	տասնօրյա առավելագույնը, սմ	օրերի թիվը	ջրի առավելագույն քանակը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	VI I	VIII	IX		I	II				
Արտաշատ	81	1820	2732	3636	4043	2534	1127	622	1028	2236	2431	1725	25743	40	36	64

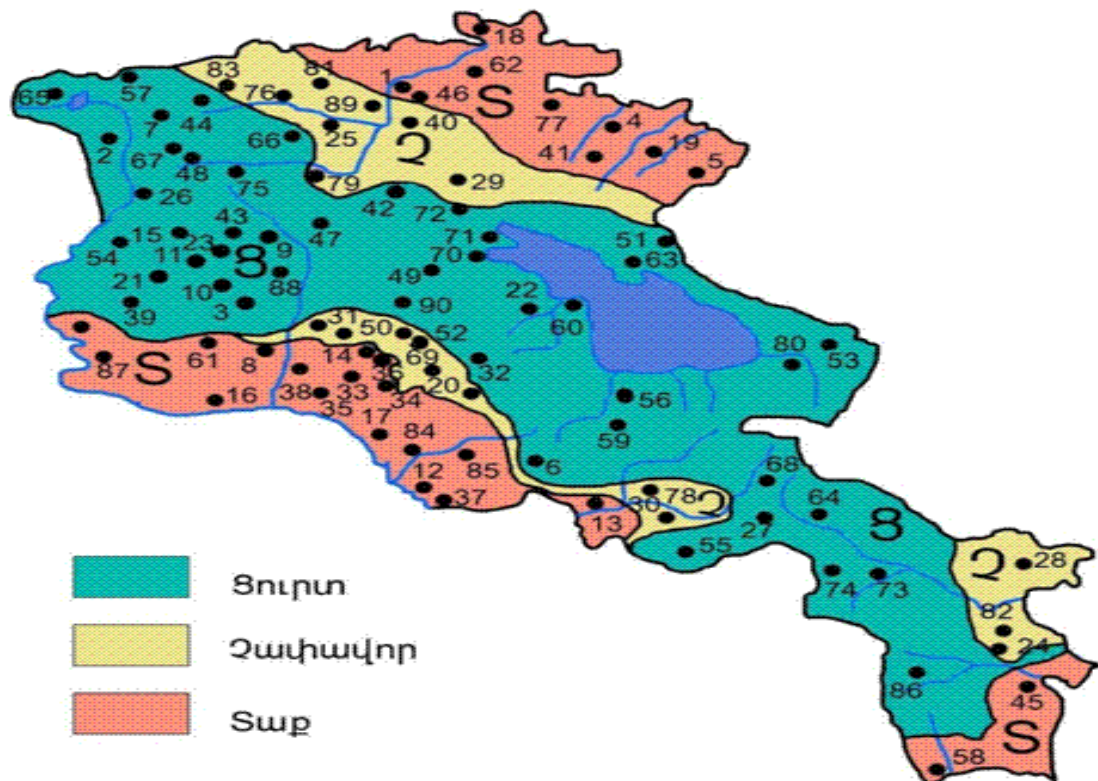
Քամի

Աղյուսակ 4.

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Միջին տարեկան մթնոլորտային ճնշումը, (հՊա)	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %								Անհող մուկությունների կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությանը, մ/վ	Միջին տարեկան արագությունը, մ/վ	Ուժեղ քամիներով (≥15մ/վ) օրերի քանակը	Հաշվարկային արագությունը, մ/վ, որը հնարավոր է մեկ անգամ «ո» տարիների ընթացքում		
			Միջին արագությունը, մ/վ												25	50	100
			Հյուսիսային (Հս)	Հյուսիսարևելյան (ՀսԱրլ)	Արևելյան (Արլ)	Հարավարևելյան (ՀվԱրլ)	Հարավային (Հվ)	Հարավարևմտյան (ՀվԱրմ)	Արևմտյան (Արմ)	Հյուսիսարևմտյան (ՀսԱրմ)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

Արտաշատ	920,2	հունվար	7	8	10	20	12	10	15	18	88	0,3	0,4	7	21	24	26
			1,7	1,7	2,7	3,1	2,4	2,0	2,2	1,7							
		ապրիլ	4	9	12	27	13	8	13	14	74	0,6					
			1,7	1,8	2,1	2,8	2,5	2,8	2,8	2,6							
		հուլիս	8	7	9	16	9	9	18	24	80	0,4					
			1,7	1,9	1,7	2,0	2,0	2,0	2,7	2,3							
		հոկտեմբեր	7	12	12	19	8	10	16	16	85	0,3					
			1,6	1,5	2,1	2,0	1,5	2,1	2,4	2,0							

Համաձայն ներկայացված փաստաթղթի՝ ծովի մակարդակից միջև 1200մ բարձրություններում ամառը՝ շոգ է, չոր, միջին ջերմաստիճանը հուլիսին՝ 21°C, հարաբերական խոնավությունը (ժամը 15-ին)՝ 35% ցածր, բարենպաստ լեռնահովտային քամիներ՝ միջին արագությունը 2,0-3,0 մ/վ: Ձմեռը՝ ցուրտ, անհողմ, միջին ջերմաստիճանը հունվարին 0°C-ից մինչև մինուս 5°C, հարաբերական խոնավությունը (ժամը 15-ին) 60-70%, քամու միջին արագությունը՝ 2,0- 3,0 մ/վ:կար 5.

Օդային ավազան. Արարատի մարզում օդային ավազանի աղտոտումը կապված է տարեց-տարի ավելացող տրանսպորտային միջոցների, արտադրական և կենցաղային արտանետումներից, համայնքների աղբավայրերում կուտակված պոլիէթիլենային թաղանթների այրումից առաջացած թունավոր նյութերից: Օդային ավազանի աղտոտվածության մոնիթորինգային աշխատանքները կատարվում են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» (ՀՄԿ) ՊՈԱԿ-ի կողմից: Հաշվի առնելով այն, որ կազմակերպության կայք էջում բացակայում են Մասիս համայնքի մթնոլորտային օդի աղտոտվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ըստ տարածաշրջանի՝ Անալոգիայի կարգով բերվում է Արարատ քաղաքում՝ 2023թ. ապրիլ ամսին կատարված օդային ավազանի դիտարկումները: Համաձայն՝ «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» (ՀՄԿ) ՊՈԱԿ-ի կայք էջի՝ 2023թ. Արարատ քաղաքում կատարվել է միայն փոշու արտանետման դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 1 անշարժ դիտակայան և 12 շարժական պասիվ նմուշառման դիտակետ: Ըստ կայքի՝ ապրիլ ամսվա օդային ավազան արտանետումների ցուցանիշներն են.

- Փոշի(մգ/մ^3)-գտնվում է 0,15-ից բարձր, սահմանված միջին կոնցենտրացիան/ ՍԹԿ/ 0,10 մգ/մ^3 :

Համաձայն տեղեկագրի՝ տարածաշրջանի օդային ավազանի աղտոտվածության ցուցանիշը՝ մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան գերազանցել է:

2022 թվականի 4-րդ եռամսյակում Արարատ քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի և ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

10.4. Հողային ռեսուրսներ

Արարատի մարզին հիմնականում բնորոշ են բնական կիսանապատային՝ անապատային տեղամասերով լանդշաֆտային գոտիները: Անապատի համար բնորոշ այս հողերի առաջացմանը նպաստել են կլիմայի չորությունը և բուսական ծածկույթի աղքատությունը: Կիսանապատային գոտին գերակայում է Արարատյան հարթավայրում, իսկ միջին բարձրության լեռներում գերակայում են չոր տափաստանային, գեղամա լեռնաշղթայի լանջերին՝ ալպյան գոտիները:

Տարածաշրջանում գերակշռում են բաց շականակագույն, գորշ, տեղ-տեղ աղակալած կիսանապատային հողերը, որոնք աստիճանաբար վերածվել են մշակովի հողերի: Կիսանապատային հողերն ունեն հիմնականում կավավազային մեխանիկական կազմ, փոշե-հատիկային ստրուկտուրայով: Ըստ մեխանիկական կազմի այս հողերը դասվում են միջակ և ծանր կավավազային տարատեսակների շարքին: Կախված ռելիեֆի պայմաններից և երզնիայի ենթարկվածության աստիճանից՝ հանդիպում են ինչպես ավելի

թեթև, այնպես էլ ծանր մեխանիկական կազմով հողերով: Հողերի կլանման տարողությունը համեմատաբար ցածր է, որը պայմանավորված է հումուսի սակավ պարունակությամբ և թեթև կավավազային մեխանիկական կազմով: Կիսաանապատային գորշ հողերին բնորոշ է հումուսային հորիզոնների ոչ մեծ հզորությունը (25-40 սմ), պրոֆիլի քարքարոտությունն ու կմախքայնությունը: Պարունակում են մեծ քանակությամբ կարբոնատներ (հողի վերին շերտերում՝ մինչև 8-18 %, իսկ ենթահողում՝ հաճախ մինչև 30-40 %): Կիսաանապատային գորշ հողերի պրոֆիլի միջին մասերում ձևավորվում է կարբոնատային ցեմենտացած հորիզոն՝ 15-30 սմ հզորությամբ, որը խանգարում է մշակաբույսերի նորմալ զարգացմանը: Անստրուկտուր են, հումուսի պարունակությունը տատանվում է 1,5-2,0 %-ի սահմաններում: Ունեն թույլ և միջին հիմնային ռեակցիա ($pH=7,5-8,5$): Այս հողերը շարժուն ազոտով՝ թույլ, ֆոսֆորով՝ թույլ և միջակ, կալիումով՝ միջակ և լավ են ապահովված:

Մարզի գյուղնշանակության հողերը կազմում են 156,901,71 հա:

Արաքսի և նրա վտակների փուխր բերվածքներում ձևավորվել են հումուսով աղքատ գորշ հողեր՝ բաց գորշագույն հողեր ու տիպիկ գորշահողեր՝ աղակալած տարածքներով, ցածրադիր ողողատներում՝ գերխոնավ հողերն ու ճահճուտները: Լճային նստվածքների հզորությունը հասնում է մի քանի տասնյակ մետրի:

Մարզի հողատարածքների ոռոգումն ապահովելու նպատակով կառուցված են Մխչյանի, Ագատի, Արմաշի, Քաղցրաշենի, Մասիսի, Արագածի խոշոր ջրհան կայանները:

Նկար 6.

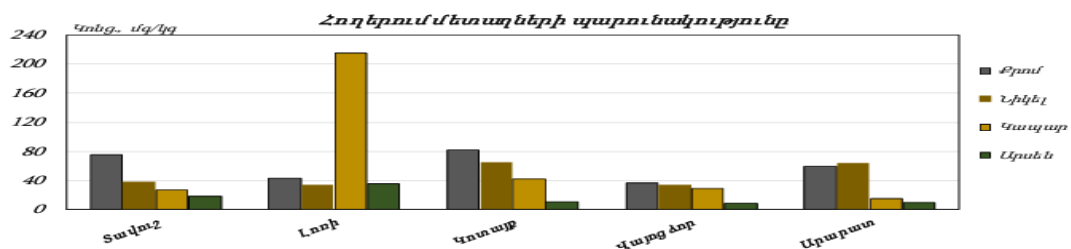
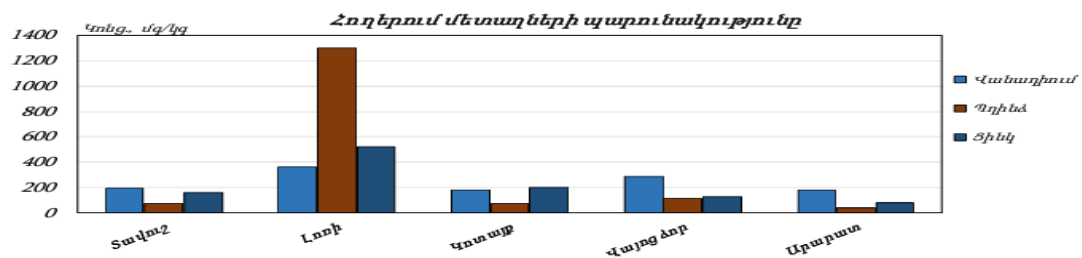
Մարզի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները նպաստավոր են ինչպես պտղաբուծության(ելակ, ծիրան, խաղող), բանջար-բոստանային մշակաբույսների

արտադրության, այնպես էլ խոշոր և մանր եղջերավոր անասնաբուծության, խոզաբուծության և թռչնաբուծության համար:

Մարդու գործունեության հետևանքով առաջանում է հողային ծածկույթի աղտոտում ծանր մետաղներով (պղինձ, ցինկ, արսեն, կապար, մոլիբդեն, մանգան, նիկել, կադմիում, քրոմ և այլն) և ցիանական միացություններով: Հողերի որակի գիտահատումն իրականացվում է ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2010 թվականի հունվարի 25-ի N 01-Ն հրամանի և ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2015թ. հունիսի 16-ի «ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2010 թվականի հունվարի 25-ի N 01-Ն հրամանում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» N 25-Ն հրամանի համաձայն:

Համաձայն Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի 2022թ. տարեկան տեղեկագրի հողային ծածկույթի ծանր մետաղներով աղտոտվածության ուսումնասիրման համար դիտարկումներ են կատարվել նաև Արարատի մարզում: Ներկայացվում է աղտոտվածության տվյալները աղյուսակով և գրաֆիկական սխեմաներով:

Մարզ/ Բաղաք	Վանադիում	Պղինձ	Ցինկ	Քրոմ	Նիկել	Արսեն	Կապար
Գերազանցումը համապատասխան ՄԹԿ-ից, անգամ							
Արարատ	1.2	11.0-14.7	2.9-4.3	8.0-11.3	13.8-17.5	3.5-6.5	.

Գծապատկեր 128. Որոշ մարզերի հողային ծածկույթում մետաղների պարունակությունը, 2022թ.

10.5.Զրային ռեսուրսներ

Արարատի մարզի գետերը պատկանում են Արաքս գետի ավազանին: Մարզի ջրային ռեսուրսները ձևավորվում են 4 գետերով, տարածքով են հոսում՝ Արաքս, Հրազդան, Ագատ, Վեդի խոշոր գետերը, համեմատաբար փոքր գետերից՝ Արածոն, Չորասու հեղեղատարը, Ագատի ու Վեդի գետերի վտակները՝ Քաջառուն, Խոսրովը, և այլն: Արարատյան հարթավայրով անցնող գետերը ունեն ոռոգիչ նշանակություն: Ագատ գետի վրա Լանջազատ գյուղի մոտ կառուցված է Չովաշենի ջրամբարը/70մլն մ³/ և համանուն ՀԷԿ-ը, Արածո գետի վրա՝ Զանգակատան ջրամբարը/15մլնմ³/: Մարզում 19-20-րդ դարերում

կառուցվել են Կախանովի և Արատաշատի ջրանցքները:

Արարատի մարզի Մասիս համայնքի տարածքով են անցնում Հրազդան գետը, հարակից՝ Այդր լճից սկիզբ առնող Սև ջուր գետը, հարավում՝ պետական սահմանի երկարությամբ՝ Արաքս գետը, որը հորդանում է գարնանը, երբեմն դուրս գալով ափերից: Համայնքից հարավ գտնվում են արհեստական լճակներ: Մարզն ունի բնառեսուրսային՝ հողային ջրային ներուժ՝ կապված արտեզյան ջրհորների առկայության և Հրազդան գետի հետ:

Վեդի գետի երկարությունը կազմում է 58կմ, ջրհավաք տարածքը՝ 998 կմ², հոսքը՝ 64 մլն մ³: Ազատ գետի երկարությունը 56 կմ է, ջրհավաք տարածքը՝ 952 կմ², հոսքը՝ 217 մլն մ³: Կան բազմաթիվ դրենաժային ցանցեր և խորքային հորեր:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածքի ջրերն օգտագործվում են ոռոգման նպատակով, սնումը ձնհալքային է, անձրևաջրերից գետերը գարնանը վարարում են: Ամռանը որոշ գետեր ցամաքում են:

Մարզում առկա են հանքային ջրեր՝ Արարատ և Վեդի բնակավայրերում:

Հայաստանի Հանրապետությունում ջրային ռեսուրսների մոնիթորինգն իրականացվում է շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից, համաձայն ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N75-Ն որոշման 12.1 հավելվածի համաձայն:

Նկար 7.

Արարատյան ԶԿՏ-ում հիդրոլոգիական դիտարկումներն իրականացվում են 12 դիտակետում, այդ թվում՝ 11 գետային և 1 ջրամբարային (Ազատի ջրամբար): Համաձայն Շրջակա միջավայրի մոնիթորինգի արդյունքների մասին 2022թ. 4-րդ եռամսյակի տեղեկագրի՝ Վեդի գետի ջրի որակը Ուրցաձոր գյուղից վերև նույեմբերին գնահատվել է «լավ»

(2-րդ դաս): Ազատի ջրամբարի ջրի որակը հոկտեմբերին գնահատվել է «միջակ» (3-րդ դաս): 2022 թվականի 4-րդ եռամսյակում դիտարկումներ են իրականացվել Արաքս գետի 7 դիտակետում: Որոշված ցուցանիշներից գերազանցվել են ԹՔՊ-ի, ԹԿՊ5-ի, ամոնիում, նիտրիտ և սուլֆատ իոնների, նատրիումի, մագնեզիումի, ցինկի, պղնձի, քրոմի, մանգանի, վանադիումի, երկաթի, ալյումինի և սելենի համապատասխան ՍԹԿ-ները:

Գործունեության և հարակից տարածքներում մակերևութային ջրերը բացակայում են, իսկ ստորերկրյա ջրերը գտնվում են 5մ-ից ավել խորության վրա:

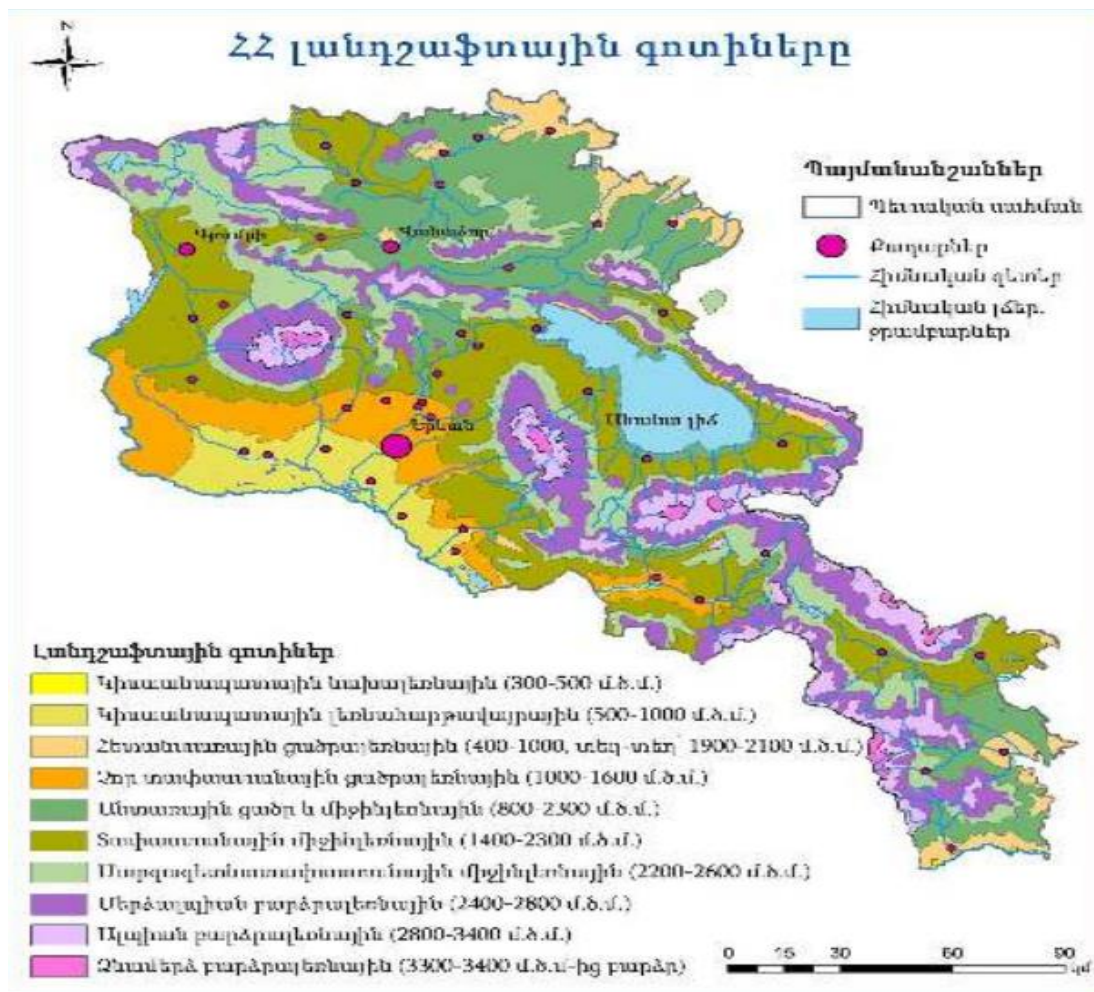
10.6. Կենսաբազմազություն

Տարածաշրջանի բնական լանդշաֆտը կիսաանապատային, անապատային և լեռնահարթավայրային է: Մարզում անտառածածկ տարածքներ գրեթե չկան, անտառապատ տարածքները կազմում են տարածքի 0,1%-ը: Տարածքին բնորոշ են չորասեր ու աղասեր բույսերը, գյուղատնտեսական նշանակության մշակաբույսերը: Խոնավ վայրերում աճում են եղեգներ: Համաձայն ՀՀ կառավարության 2015թ. դեկտեմբերի 10-ի «Հայաստանի հանրապետության կենսաբանական բազմազանության պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման բնագավառներում ռազմավարությանը և գործողությունների ազգային ծրագրին հավանություն տալու մասին» N 54 արձանագրության՝ Հայաստանի ֆլորան այժմ ներկայացված է շուրջ 3800 տեսակի անոթավոր բույսերով՝ 160 ընտանիքից և 913 ցեղից:

Համաձայն «Հայաստանի Հանրապետության Կենսաբազմազանության պահպանության, օգտագործման և վերարտադրության ռազմավարության և գործողությունների պետական ծրագրի» Արարատի մարզի տարածքում ՀՀ Կարմիր գրքում ներառված են 137բուսատեսակ, կենդանատեսակներից՝ 51 անողնաշարավոր կենդանիներ, 92 ողնաշարավոր տեսակներ:

Համաձայն Արարատի մարզի 2017-25թթ. զարգացման ծրագրի՝ Հայաստանի բուսատեսակներից կեսն աճում է Արարատյան դաշտավայրում և մոտակա լեռնաշղթաներում: Մարզում բույսերի և կենդանիների Կարմիր գրքերում գրանցված և էնդեմիկ տեսակներից աճում են ծիածանաթաղանթը, թրաշուշանը, վարդակակաչը և այլն: Կենդանատեսակներից՝ վարազը, արքայական եղջերուն, վայրի խոզը, լեռնային այծը և այլն: Արարատյան հարթավայրի ջրաճահճային հանդակները բնադրավայր ու ապրելավայր են հանդիսանում թռչունների ավելի քան 200 տեսակի համար: Արարատյան դաշտում ձկնային տնտեսությունների կողմից ստորգետնյա ջրերի ոչ արդյունավետ օգտագործումը հանգեցրել է բազմաթիվ աղբյուրների և ջրաճահճային տարածքների չորացման, որոնք կենսամիջավայր էին հանդիսանում կենդանական և բուսական աշխարհի բազմաթիվ ներկայացուցիչների համար:

Նկար 8.

Քուսական աշխարհ. մարզի տարածքում գերակշռում են կիսաանապատային և անապատային չորասեր բուսատեսակները, իսկ ցածրադիր, ճահճապատ տարածություններում՝ եղեգնի մացառուտները: Հալոֆիլ անապատներին բնորոշ բույսերն են՝ սոլեբոն (*Salicornia europaea*), կալիդիում (*Kalidium caspicum*), աղահասկ (*Halostachys caspica*), բորակաբույս (*Nitraria schoberi*): Գիպսոֆիլ անապատները բնորոշ են արաքսյան հարթավայրը շրջապատող լեռնաշղթային (Երանոս, Երախ, Ուրց): Գիպսոֆիլ անապատներին բնորոշ բույսեր են՝ սապնարմատ (*Gypsophila*) ցեղի ներկայացուցիչները, հալանտիումը (*Halanthium rarifolium*), մոլոկան Թախթաջանի (*Lactuca takhtadzhianii*), զուգատերև (*Zygophyllum atriplicoides*) և այլն: Տարածաշրջանում հանդիպում են նաև՝ գեղածնկիկ մատիտեղանման (*Calligonum polygonoides*), հազարատերևուկ նեղատերև (*Achillea tenuifolia*), եղջերախոտ, եղնաբղեղ ավազուտային (*Ceratocarpus arenarius*), գեյդիլիցիա ծաղկավոր (*Seidlitzia florida*): Աճում են նաև այլ չոր բույսեր՝ տերեփուկ, երիցուկ, իշակաթնուկ՝

ՀՀ կարմիր գրքում և ԲՊՄՄ Կարմիր ցուցակում գրանցված բուսատեսակներից են՝ Խնկեղեգ ճահճային (*Acorus calamus* L.), հաղհամեմ գլխիկավոր (*Trigonella capitata* Boiss.), Հիրիկ մուսուլմանական (*Iris musulmanica* Fomin), Բիեներցիա շուրջաթև (*Bienertia cycloptera* Bunge), Միկրոկնեմում մարգանանման (*Microcnemum coralloides*), Կոմուխ Օշեի (*Inula aucheriana* DC) և այլն:

Նկար 9.

Չիրիկ մուսուլմանական - *Iris musulmanica Fomin*

Կղմուկ օշեի - *Inula aucheriana DC.*

Մասիսի տարածաշրջանին բնորոշ են օշինդրը, անթառամը, օշանը, հավամրգին:

Կենդանական աշխարհ. Կենդանական աշխարհին բնորոշ են կիսաանապատային ցամաքային էկոհամակարգին բնորոշ կենդանատեսակները: Տարածաշրջանում հանդիպում են անողնաշարավոր կենդանիներից 51, իսկ ողնաշարավորներից 92 տեսակ: Տարածաշրջանում ողնաշարավոր կենդանիներից հանդիպում են՝ գորշուկը, նապաստակը, ճահճակուղբը, ժայռային մողեսը, լորտու սովորականը, դաշտամուկը, քարակգաքիսը և այլն: Անողնաշարավորներից հանդիպում են՝ անձրևաորդը, մրջյունը, ծղրիդը, ճռիկը, մորեխը և այլն: Սողուններից հանդիպում են գյուրգա, հայկական իծ, լորտուներ, Արևմտյան վիշապիկը (*Eryx jaculus*) և այլն: Թռչուններից հանդիպում են տնային ճնճուկը մոխրագույն ագռավը

Թռչունները ներկայացված են բաց տարածքներին բնորոշ տեսակներով՝ տնային ճնճուկը (*Passer domesticus*), մոխրագույն ագռավը (*Corvus corone*), անտառային արտույտը (*Lullula arborea*), գյուղական ծիծեռնակը (*Hirundo rustica*), եղինջաթռչնակը (*Troglodytes troglodytes*), ժայռային ծիծեռնակը (*Ptyonoprogne rupestris*): Գետերի իխտիոֆաունան ներկայացնում են բրամը (*Abramis brama*), ծածանը (*Cyprinus carpio*), սովորական լոքոն (*Silurus glanis*) և այլն: Գարնան և աշնան սեզոններին այստեղ հանդիպում են բազմաթիվ չվանցող տեսակներ:

Տարածաշրջանի կիսաանապատներում հանդիպում են բազմաթիվ էնդեմիկ անողնաշար տեսակներ, ներառյալ միջերկրածովային, իրանական, կովկասյան և դրիմյան ծագում ունեցողները:

Տարածաշրջանին բնորոշ էնդեմիկ կենդանատեսակներից և թռչնատեսակներից են՝ Մեծաչք ճպուռ (*Lestes macrostigma*), Սևծովյան ճպուռ (*Libellula pontica* Selys), Վարդագույն հավալուսն (*Pelecanus onocrotalus* Linnaeus), Փոքր ձկնկուլ (*Phalacrocorax pygmaeus* Pallas), Ճչան կարապ (*Cygnus cygnus*), (Գիշանգոլ *Neophron percnopterus* Linnaeus), Օձակեր արծիվ (*Circus gallicus*), Տափաստանային մկնաճուռակ (*Circus macrourus*), Տափաստանային արծիվ (*Aquila nipalensis orientalis* Hodgson), Կրկնակոցար (*Gallinago medi*), Ներկարար (*Coracias garrulus*), Սպիտակափող սոխակ (*Irania gutturalis*), Կոցար կաճաղակ (*Haematopus ostralegus* Linnaeus), Փոքր ձկնկուլ - (*Phalacrocorax pygmaeus* Pallas) այլն:

Նկար 10.

Փոքր ձկնկուլ - *Phalacrocorax pygmaeus Pallas*

Լերկալուր - *Coracias garrulus*

Կենդանատեսակային կազմից կարևորվում է նաև աղուտային հալոֆիլ համակեցությունների հետ է կապված Էնդեմիկ տեսակի՝ Արարատյան որդանի (*Porphiophora hamelii*) գոյությունը, որը զարգանում է որդանախոտի (*Aeluropus littoralis*) արմատների վրա:

Նկար 11. Արարատյան որդան (*Porphiophora hamelii*)

Մասիս տարածաշրջանում կենդանիներից տարածված են սողունները, կրծողները, շատ են թռչնատեսակները:

Դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է տրանսպորտային երթևեկություն, մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում կենդանատեսակների և բուսատեսակների հանդիպելը գրեթե բացառվում է:

10.7 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ: Մարզը հարուստ է պատմամշակութային հուշարձաններով և տեսարժան վայրերով՝ Արտաշատ, Դվին, Խոր Վիրապ, Կաքավաբերդ, Հովհաննես-Կարապետ, Ստեփանոս, Վիշապաքարեր:

Համաձայն ՀՀ Կառավարության 2007թ. մարտի 15-ի «Հայաստանի հանրապետության Պետական սեփականություն համարվող և օտարման ոչ ենթակա Պատմության և Մշակույթի անշարժ հուշարձանների» N 385-Ն որոշման հավելված 4-ի՝ Արգավանդ բնակավայրի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկում ներառված է 3 հուշարձան):

2.18 ԱՐԳԱՎԱՆԴ գյուղ

Աղյուսակ 5

1	2	3	4	5	6	7	8
1			ԴԱՄԲԱՐԱՆ	1413 թ.	գյուղի մեջ	<	1
2			ԵԿԵՂԵՑԻ	4-5 դդ.	գյուղի աե եզրին	<	2
	2.1		Գերեզմանոց	4-20 դդ.		<	2.1
3			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՋՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1976 թ.	գյուղի մեջ	S	4

ՀՀ Կառավարության 2008թ. օգոստոսի 14-ի N967-Ն որոշման համաձայն՝ Արարատի մարզում առկա են հետևյալ բնության հուշարձանները:

Աղյուսակ 6.

	Երկրաբանական	
1	«Անձավիկ» քարանձավ	Արարատի մարզ, Վեդի քաղաքից մոտ 20 կմ հս-արլ, Ուխտուակունք գետի աջ ափին, Դարբանդ գետի հետ միախառնման տեղից 08 կմ հոսանքով վեր, 40 մ գետի հունից բարձր, ծ.մ-ից 2100 մ բարձրության վրա
2	«Դաշտաքար» քարանձավ	Արարատի մարզ, Դաշտաքար գյուղից 02 կմ հվ, Անահավատքար լեռան հս լանջին, հիմքից 400 մ բարձրության վրա
3	«Խոր հոր» անձավային համակարգ	Արարատի մարզ, Շաղափ գյուղից 3 կմ հս-արլ, ծ.մ-ից 2200 մ բարձրության վրա
4	«Անանուն» շերտավոր նստվածքներ	Արարատի մարզ, Տիգրանաշեն-Պարույր Սևակ գյուղերի ճանապարհի 17-րդ կմ-ի վրա
5	«Անանուն» անտիկլինալ ծալք	Արարատի մարզ, Երևան-Մեղրի խճուղու 81-րդ կմ (Տիգրանաշեն-Պարույր Սևակ հատվածի 15-րդ կմ)
6	«Անանուն» ծալքավոր ստրուկտուրա	Արարատի մարզ, Երևան-Մեղրի խճուղու 81-րդ կմ (Տիգրանաշեն-պարույր Սևակ հատվածի 15-րդ կմ)
7	«Անանուն» ծալքագոյացման մերկացում	Արարատի մարզ, Ուրցաձոր գյուղից 4,5 կմ դեպի հս, Վեդի գետի աջ ափին
8	«Հորթունի» բրածո ֆլորա	Արարատի մարզ, Զանգակատուն գյուղից 8 կմ հս-արլ

9	«Ջերմանիսի» բրածո ֆլորա	Արարատի մարզ, Ուրցաձոր գյուղից մոտ 20 կմ գետի հոսանքով վեր, նախկին Ջերմանիս գյուղատեղիի մոտակայքում
10	«Վեղի գետի ավազանի» բրածո ֆաունա	Արարատի մարզ, Վեղի գետի ավազան, Ուրցաձոր գյուղից 15 կմ հս-արլ
	Կենսաբանական հուշարձան	
1	«Աղակալած ճահճուտ»	Արարատի մարզ, քաղ. Արարատ, հանքային աղբյուրների մոտ, ծ.մ-ից մոտ 850 մ բարձրության վրա

Նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքում բնության, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձաններ չեն հայտնաբերվել:

10.8 Հատուկ պահպանվող տարածքներ

Արարատի մարզում են գտնվում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ՝ «Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցը, «Գոռավանի ավազուտներ», «Խորվիրապ», «Գիլան» արգելավայրերը և 11 բնության հուշարձան:

Խոսրովի արգելոցը կազմավորվել է 1958 թ. Հարավային Հայաստանի բնական համալիրների պահպանման համար: Գտնվում է Գեղամա լեռնաշղթայի հարավային լեռնաձյուղի Գառնիի և Վեղի գետերի ավազանում: Մակերեսը 29126 հա է, որից անտառայինը՝ 9446 հա: Ռելիեֆը լեռնային է (բարձրությունը ծովի մակերևույթից 16003400 մ է) կտրտված է բազմաթիվ կիրճերով: Արգելոցի սահմաններում աճում են բարձրակարգ բույսերի 1849 տեսակ (Հայաստանի բուսականության տեսակային կազմի 60%-ը, որոնցից 146-ը գրանցված են «Կարմիր գրքում»: Կան հազվագյուտ և էնդեմիկ տեսակներ (24), օրինակ՝ հայկական ալոճենին, Վալիլովյան աշորան (տարեկան) և այլն: Արգելոցի տարածքում հանդիպում են 1500 անողնաշարավոր և 283 ողնաշարավոր կենդանիներ, որոնցից համապատասխանաբար 31-ը և 34-ը գրանցված են ՀՀ կենդանիների Կարմիր գրքում: 50-ը գրանցված են «կարմիր գրքում»: Թռչնաֆաունան մոտ 130 տեսակ է. դրանց թվում են՝ քարակազավը, սև անգղը, գառնանգղը, կարմրաթև մագլցողը և այլն: Կաթնասուններից կա 55 տեսակ, սողուններից՝ 30, երկկենցաղների 4 և ձկների 9 տեսակ:

Խոսրովի անտառ» պետական արգելոցը /ծովի մակերևույթից 1600-2300մ բարձրության վրա/, որը հիմնել է Արշակունի Խոսրով Բ Կոտակ թագավորը՝ 330-338թթ-ին: Խոսրովի արգելոցի տարացքում կան հայկական ճարտարապետության բազմաթիվ հուշարձաններ, պատմական կառույցների փլատակներ:

«Գոռավանի ավազուտներ» արգելավայրը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում, զբաղեցնում է Արարատյան գոգավորության նախալեռնային թեք հարթությունները, Վեղի քաղաքի հարավային մասը՝ Գոռավան գյուղի մոտ, Վեղի գետի միջին հոսանքի ձախափնյա տարածքները, ծովի մակերևույթից 1100-1200 մետր բարձրության վրա. «Գոռավանի ավազուտներ» պետական արգելավայրի հատուկ պահպանության օբյեկտներն ավազային անապատին յուրահատուկ կենդանական աշխարհն ու ավազասեր բուսականությունն են:

«Խոր Վիրապ» արգելավայրը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում, Արարատի հարթավայրում. Խոր վիրապ եկեղեցական համալիրի հարևանությամբ, Արտաշատ հնագույն քաղաքի մոտ, ծովի մակերևույթից 815.8-887 մետր բարձրության վրա: «Խոր Վիրապ» պետական արգելավայրի հատուկ պահպանության օբյեկտները մերձարաքսյան խոնավ տարածքի էկոհամակարգի յուրահատուկ կենդանական աշխարհն ու ջրաճահճային բուսականությունն են:

«Գիլան» արգելավայրը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզում, Գեղամա լեռնաշղթայի հարավային լանջերին, ծովի մակերևույթից 1330-1400 մետր բարձրության վրա:

Մարզում հատուկ պահպանվող տարածքները կազմում է ընդհանուր հողատարածքի 13,8%-ը:

Նախատեսվող գործունեության ենթակա և հարակից տարածքում բացակայում են հատուկ պահպանվող տարածքները:

10.9 Սոցիալ-տնտեսական

ՀՀ Արարատի մարզի բնակչությունը կազմում է 258,2 հազ. մարդ, ՀՀ բնակչության 8,7%-ը: Բնակչությունը հիմնականում միատարր է, ապրում են նաև ռուսներ, քրդեր, ասորիներ: Բնակելի տարածքները հիմնականում տեղակայված են հարթավայրային գոտում: Մարզի ամենախոշոր քաղաքը Արտաշատն է, որը գտնվում է Երևան-Գորիս-Ստեփանակերտ ավտոմայրուղու վրա Երևան քաղաքից 10կմ հեռավորության վրա: Մարզն ունի զարգացած տնտեսություն, առավել հայտնի է որպես ծանր արդյունաբերության կենտրոն, այստեղ են գտնվում ցեմենտի գործարանը և ոսկու կորզման ֆաբրիկան, առկա են 103 արտադրական ձեռնարկություններ, շինարարական կազմակերպություններ, 112 հանրակրթական դպրոցներ, մանկապարտեզներ, համայնքային ենթակայության երաժշտական, արվեստի և գեղարվեստի դպրոցներ, մշակույթի տներ, 1 պետական դրամատիկական թատրոն, 2 տուն-թանգարան, 4 բժշկական կենտրոններ, 1 ծննդատուն, 1 առողջության կենտրոն, բուժամբուլատորիաներ: Առաջատար տեղ է զբաղեցնում ձկնարդյունաբերությունը, առկա է 157 ձկնաբուժական տնտեսություն: Հարուստ է օգտակար հանածոներով՝ տրավերտինի, կավերի, կրաքարի, ավազի, ավազակոպճային խառնուրդի, օնիքսանման մարմարների, մարմարացված կրաքարերի, բազալտի, միկրոբրեկչիանների հանքավայրերով: Մետաղական հանածոների արդյունաբերական պաշարներ մարզում առկա չեն: Մարզի գյուղատնտեսության կարևոր ճյուղերից է անասնապահությունը: Արտաշատը զարգացած է զինու, մրգի պահածոների, հախճապակու, խեցեգործական իրերի արտադրության ուղղությամբ: Մասիսին և Վեդուն բնորոշ են սննդի և թեթև արդյունաբերության ճյուղերը: Մասիսը նաև խոշոր երկաթուղային ապրանքային կայարան է, որն ունի միջմարզային նշանակություն:

Մարզն հարուստ է տեսարժան վայրերով՝ Արտաշատ, Դվին, Խոր Վիրապ, Կաքավաբերդ, Հովհաննես-Կարապետ, Ստեփանոս, Վիշապաքարեր: Ունի հարուստ բնաաշխարհ՝ Արարատ, Գեղամա լեռներ, Խոսրովի անտառ:

Համաձայն վիճակագրության ծառայության տվյալների՝ 2020թ.-ին Արարատի մարզի տնտեսության հիմնական հատվածների տեսակարար կշիռները Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան ճյուղերի ընդհանուր ծավալում կազմել են.

Աղյուսակ 7.

Արդյունաբերություն	14.3%
Գյուղատնտեսություն	15.0%
Շինարարություն	6.1%
Մանրածախ առևտուր	5.1%

Մարզն ապահովված է բջջային հեռախոսակապով և շարժական ինտերնետ կապով:

Համաձայն Արարատի համայնքապետարանի կայք /<http://ararat.mtad.am/general/> էջի՝ մարզի ընդհանուր տարածքը կազմում է 2090,0քկմ, ՀՀ տարածքի մոտ 7%-ը, բնակչությունը կազմում է 258,2 հազ. մարդ:

Մասիս ավանը 1995թ. հուլիսի 11-ի՝ «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» օրենքով ստացել է քաղաքի կարգավիճակ: Համաձայն 2022-2026թթ. Մասիս համայնքի զարգացման ծրագրի՝ Մասիս բազմաբնակավայր համայնքը կազմավորվել է 2021թ. դեկտեմբերի 5-ին՝ Արարատի մարզում կայացած ՏԻՄ ընտրությունների արդյունքում: ՀՀ Արարատի մարզի Մասիս խոշորացված համայնքն իր մեջ ներառում է՝ ք. Մասիս, Ագատաշեն, Այնթապ, Արբաթ, Արգավանդ, Արևաբույր, Գեղանիստ, Գետափնյա, Դաշտավան, Դարակերտ, Դարբնիկ, Զորակ, Խաչփար, Հայանիստ, Հովտաշատ, Ղուկասավան, Մարմարաշեն, Նիգամի, Նոր Խարբերդ, Նոր Կյուրին, Նորաբաց, Նորամարգ, Զրահովիտ, Ռանչապար, Սայաթ Նովա, Սիս, Սիփանիկ (թվով 27 բնակավայր):

Համաձայն Մասիս համայնքի էլեկտրոնային էջի՝ <https://masiscity.am/> Մասիս քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտի կենտրոնական մասում՝ Հրազդան գետի ստորին հոսանքի ձախ ափին՝ Արարատի մարզի հյուսիսում: Հյուսիսից սահմանակից է Արարատի մարզի Այնթապ, Նոր Խարբերդ, արևմուտքից՝ Սայաթ-Նովա, հարավից՝ Նորամարգ, արևելքից՝ Մարմարաշեն, Նոր Կյուրին համայնքներին, Հյուսիսից և արևելքից՝ Երևան քաղաքին, Հյուսիս-արևմուտքից՝ Արմավիրի մարզի Փարաքար և Վաղարշապատ համայնքներին: Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 16929,083 հա, 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մշտական բնակչությունը կազմում է 92623 մարդ, որի 97,7%-ը հայեր են, մնացածը՝ ռուսներ և եզդիներ: Գյուղատնտեսական նշանակության հողերը կազմում են 9807,97հա: Ծովի մակարդակից գտնվում է 830 մ բարձրության վրա: Հեռավորությունը մայրաքաղաքից կազմում է 17կմ, մարզկենտրոն Արտաշատից՝ 20կմ դեպի արևմուտք, պետական սահմանից ուղիղ գծով՝ 8կմ: Համայնքը գազիֆիկացված է, առկա են բոլոր ենթակառուցվածքները, համայնքի տարածքով են անցնում միջպետական և հանրապետական նշանակության ճանապարհները: Մասիս համայնքում առկա են 33, հանրակրթական դպրոցներ, 26 նախադպրոցական հիմնարկներ, մշակութային տներ կամ ակումբներ, 1 հիվանդանոց, պոլիկլինիկաներ, բժշկական կենտրոններ, առևտրի, հասարակական և սպասարկաման ոլորտի օբյեկտներ: Քաղաքում է գտնվում ժամանցային մարզահամալիրը, լողավազաններ: Համայնքի տարածքում գործում են դիզելային շարժիչների վերանորոգման, գորգագործության, տրիկոտաժի և վարագույրների, տարաներ արտադրող, ծխախոտի, գինու և կոնյակի, պահածոների, փայտամշակման գործարաններ, նավթամթերքի բազան, ֆինանսական հաստատությունների մասնաճյուղեր և այլն:

Ունենալով նպաստավոր բնակլիմայական պայմաններ, աշխարհագրական դիրք(խոշոր երկաթուղային ապրանքային կայարան է), ոռոգման ցանցի առկայություն, համայնքում զարգացած է գյուղատնտեսությունը, որի առաջատար ճյուղերն են բանջարաբուծությունը, պտղաբուծությունը, հացազգիների մշակումը և անասնապահությունը: Համայնքում առաջընթաց է ապրում ինտենսիվ այգիների, ջերմոցային, սառնարանային տնտեսությունների զարգացումը, ավելանում է ֆոտովոլտային արևակայանների թիվը:

Համայնքի որոշ բնակավայրեր հայտնի են իրենց հնավայրերով, մասնավորապես Հայանիստ բնակավայրի տարածքում՝ մ.թ.ա. 3-րդ հազարամյակի «Ոսկե բլուր» բնակատեղին, Արգավանդ բնակավայրի տարածքում՝ 5-6-րդ դարերում Սուրբ Հարություն եկեղեցու, հին գերեզմանոցի տարածքում՝ 4-5-րդ դարերի Թուխ Մանուկ եկեղեցու ավերակները, 15-րդ դարի թուրքմենական ամիրաների դամբարանը և այլն:

Մասիս քաղաքն ունի երկու նորակառույց եկեղեցի, Մբ. Թադևոս և Մբ. Գևորգ եկեղեցիները: Նշված հնավայրերի առկայությունը բարենպաստ պայմաններ են ստեղծում զբոսաշրջության զարգացման համար:

Համայնքի տարածքով է հոսում Հրազդան գետը, հարավում՝ պետական սահմանի երկարությամբ՝ Արաքս գետը: Համայնքում բացակայում են անտառային տարածքները:

Արգավանդ բնակավայրը գտնվում է Մասիս քաղաքից 13կմ հյուսիս՝ Երևան-Վաղարշապատ խճուղու վրա, մարզկենտրոնից՝ 27 կմ հեռավորության վրա: Բնակավայրում գործում են դպրոց, գրադարան, մանկապարտեզ, բուժկետ: Բնակչությունը հիմնականում զբաղվում է գյուղատնտեսությամբ՝ այգեգործությամբ, բանջարանաբուստանային կուլտուրաների մշակմամբ, մեղվաբուծությամբ: Գյուղում բացակայում են արոտավայրերը, չկան արդյունաբերական արտադրություններ:

Մարզի և համայնքի բնապահպանական և սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրներից է՝ մաքրման կայանների բացակայությունը, թափոնների տարերայնորեն տեղադրումը, անկանոն աղբահանությունը, հողերի դեգրադացիայի կանխումը, աղակալած հողատարածքների վերականգնումը, կենսաբազմազանության պահպանումը, կանաչ տարածքների բացակայությունը, գործազրկության բարձր մակարդակը, նոր աշխատատեղերի բացումը, ենթակառուցվածքների, ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի բարելավումը, աղքատության շեմի նվազումը և այլն:

11. Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները և վնասակար ազդեցությունների բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը

Գործունեության իրականացման ենթակա տարածքը գտնվում է Արարատի մարզի Մասիս համայնքի Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փ. 23 հասցեում: Տարածքը գտնվում է ոչ բարեկարգ վիճակում: Նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները կառաջանան շինարարության փուլում, կապված՝ հողային աշխատանքների, մեքենաների և շինտեխնիկայի շահագործումից առաջացող ծխագազերի

արտանետումների, շինտեխնիկայի շահագործման և ավտոտրանսպորտի տեղաշարժի արդյունքում աղմուկի մակարդակի ավելացման, թափոնների կառավարման, բետոնային աշխատանքների հետ, որոնք կլինեն կարճաժամկետ:

Գործունեության իրականացումն առաջացնելու է լանդշաֆտի որոշակի ծանրաբեռնվածություն:

Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցումը կատարվելու է ՀՀ գործող շինարարական նորմերին և պահանջներին համապատասխան, մասնավորապես ՀՀՇՆ 30.01-2014թ. «Քաղաքաշինություն. քաղաքային և գյուղական վայրերի հատակագծում և կառուցապատում», ՀՀՇՆ 30.01-2014թ. «Բնակելի շենքեր. մաս 1-ին, բազմաբնակարան բնակելի շենքեր», ՀՀՇՆ 30.01-2014թ. «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն», ՀՀՇՆ IV-11.03.-2002 «Ավտոկայանատեղեր», ՀՀՇՆ 11-7.01-2011 «Շինարարական կլիմայաբանություն»:

Սույն հայտով նախատեսվում է շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների մեղմանն ուղղված նախատեսվող միջոցառումներ՝ բնապահպանական կառավարման պլան: Բնապահպանական կառավարման պլանը սահմանում է նախնական գնահատման հայտում նշված գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի բաղադրիչների՝ օդային ավազան, հողային, ջրային ռեսուրսների, կենսաբազմազանության, թափոնների կառավարման, արտակարգ իրավիճակների, աղմուկի մակարդակի, մարդու առողջության և աշխատանքի անվտանգության հետ կապված հնարավոր ազդեցությունների մեղմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ, որոնց ճիշտ կիրառման արդյունքում գործունեության իրականացման հետևանքները շրջակա միջավայրի վրա կլինեն նվազագույնը:

11.1 Օդային ավազան. գործունեության իրականացման շինարարության փուլում լինելու են օդային ավազան արտանետումներ՝ տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի ընթացքում ծխագազերի և հողային աշխատանքների (փորման, հարթեցման) ընթացքում, ճանապարհների օգտագործման ժամանակ առաջացող փոշու տեսքով:

Գործունեության իրականացման ընթացքում օդային ավազանի հնարավոր աղտոտվածությունը լինելու է կարճաժամկետ և թույլատրելի նորմերի սահմաններում: Շինարարության ընթացքում, հատկապես չոր և շոգ եղանակներին, կատարվելու են շինհրապարակի և ճանապահների փոշենստեցման աշխատանքներ՝ ջրցան մեքենայով: Շինարարության փուլում հարակից բնակելի և հասարակական շենքերից բողբոջների դեպքում Կապալառուի կողմից կիրականացվի օդի աղտոտվածության գործիքային չափումներ:

Օդային ավազան արտանետումների քանակը մեղմելու, մթնոլորտային օդի որակի վրա հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում՝ գրունտի խոնավեցում և ճանապարհների ջրցան,

- շինհրապարակը կցանկապատվի, կառուցվող շենքերը կծածկվեն համապատասխան բարձրության ցանցով՝ փոշու արտանետումները նվազեցնելու նպատակով,

- մեքենաները շին. հրապարակ մտնելու և դուրս են գալու մաքուր վիճակում,
 - գործունեության վայր շինանյութերի և սորուն նյութերի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով,
 - շինհրապարակում սորուն նյութերը պահել ժամանակավոր պահեստներում կամ ժամանակավոր ծածկի տակ կամ ծածկվելու են անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,
 - բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը,
 - օգտագործվող տեխնիկան, սարքավորումները և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործել միայն սարքին վիճակում,
 - բացառել անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը: Այդ նպատակով իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:
- Նշված միջոցառումների իրականացման արդյունքում օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի նախատեսվում:

11.2 Հողային ռեսուրսներ. գործունեության ենթակա տարածքի նպատակային նշանակությունը բնակավայրի է, իսկ գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ հասարակական կառուցապատման: Հողատարածքը չկառուցապատված տարածք է: Տարածքում արդեն կատարվել են նախապատրաստական՝ հողային աշխատանքները: Համաձայն կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքների՝ տարածքում հողաբուսաշերտը բացակայում է, առկա հողային շերտը շագանակագույն ավազակավեր են: Համաձայն նախագծային լուծումների՝ նախատեսվող գործունեության իրականացման համար նախատեսվում է 1500մ³ ծավալի հողային աշխատանքներ: Հողային զանգվածն առաջանալու է ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգերի կառուցման, ներտարածքային ճանապարհների կառուցման համար նախատեսվող աշխատանքներից:

Հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսվում է.

- հողային աշխատանքների արդյունքում հանված հողային գրունտը մինչև օգտագործելը պահվելու է շինհրապարակում, առանձնացված վայրում՝ ծածկված անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,
- շինարարական աշխատանքների ընթացքում հանված հողային գրունտն օգտագործվելու է տարածքի հարթեցման և բարեկարգման նպատակով,
- շինհրապարակն ապահովված է կլինի արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար,
- շինարարական նյութերը կտեղադրվեն հատուկ տակդիրների կամ բետոնապատ մակերեսների վրա,
- նվազագույնի է հասցվելու շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը,

- ավտոմեքենաները շինհրապարակից դուրս են գալու միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով,
- շինարարության փուլում օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կկատարվի տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում,
- այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրվելու է ավագ կամ մանրախիճ,
- մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսքի դեպքում, փոված ավագը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր, այն փոխարինելով նորով,
- մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում,
- բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարել մինչև վերջիններիս շինհրապարակից դուրս գալը:

11.3 Ջրային ռեսուրսներ. Համաձայն «Հայր և որդի Տիտիզյաններ» ՄՊԸ կողմից տրված ինժեներաերկրաբանական եզրակացության՝ նախատեսվող գործունեության տարածքն աղբատ է գրունտային ջրերից: Մինչև 5 մետր խորությամբ ստորերկրյա ջրեր չեն բացահայտվել:

Կառուցապատվող տարածքում չկան մակերևութային ջրային ավազաններ կամ առուներ: Ուստի մակերևութային և գրունտային ջրերի վրա ուղղակի ազդեցություն չի կանխատեսվում: Շինարարական աշխատանքները կատարվելու են ցանկապատված շինհրապարակի ներսում, ինչը կբացառի և/կամ կնվազեցնի հնարավոր արտահոսքերը և արտանետումները ջրային ռեսուրսներ:

Գործունեության իրականացման շինարարության փուլում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները մեղմելու կամ կանխարգելու նպատակով նախատեսվում է.

- փոշենստեցման համար ջրցանը կատարվելու է ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր,
- անձրևաջրերը և արտադրական հոսքաջրերը հեռացվելու են դեպի տարածքում տեղադրվող պարզարան՝ 1,1 մ³ չափերի:
- ջրցանման համար կօգտագործվի միայն տեխնիկական որակի ջուր և պարզարանում կուտակված ջուրը,
- պարզարանում մեխանիկական նստեցման հետևանքով առաջացած տիղմը՝ որպես շինաղբ, ժամանակ առ ժամանակ կտեղափոխվի աղբավայր՝ պայմանագրային հիմունքներով,
- շինարարական տրանսպորտային միջոցների և սարքավորումների սպասարկումը կատարվելու է համապատասխան մասնագիտացված կետերում,
- շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը բերվելու է պատրաստի

վիճակում՝ բետոնախառնիչ մեքենաներով:

Կեղտաջրերի հեռացման համար նախատեսվում է.

- շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող սանհանգույցներից՝ բիոզուգարաններից:

- Բիոզուգարանների մաքրումը կատարվելու է մասնագիտական կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Շահագործման փուլում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի ջրամատակարարման համակարգը միացվելու է համայնքային ջրատարին: Իսկ ջրահեռացման համակարգը՝ համայնքի ջրահեռացման ցանցին:

11.4 Կենսաբազմազանություն.

Բուսական աշխարհ. նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքն արդեն ենթարկված է անտրոպոգեն ազդեցությունների, կից գտնվում են հյուսիս-հարավ ավտոմայրուղին, Ա. Բաբաջանյան փողոցը: Գործունեության ենթակա և հարակից տարածքներում բուսածածկը բացակայում է:

Կենդանական աշխարհ. գործունեության հարակից տարածքներն արդեն կառուցապատված են, ուստի մարդկային գործոնի, երթևեկության՝ մեքենաների շարժի, աղմուկի պայմաններում տարածքում բացակայում են կենդատեսակները, ինչպես նաև կենդանիների բնադրավայրերը, միգրացիոն ուղիները:

Հաշվի առնելով, որ նախատեսվող գործունեությունն իրականացվելու է Արգավանդ բնակավայրի բնակեցված և կառուցապատված թաղամասում, կենսաբազմազանությանը վտանգ չի սպառնում և բնապահպանական միջոցառումներ չեն նախատեսվում:

11.5 Թափոններ. գործունեության իրականացման հետևանքով շինարարության փուլում առաջանալու են կոշտ թափոններ.

- շինարարական նյութերի մնացորդներ շինարարական աղբի տեսքով (ավազի, բետոնի, քարի և մետաղական ջարդոնի մնացորդներ և այլն), (վտանգավորության դաս IV դաս, ծածկագիր՝ 91200601 01 00 4)՝ 250 մ³ ծավալով:
- կոշտ կենցաղային թափոններ՝ աղբ (ծածկագիր՝ 91200400 01 00 4) կառուցապատման փուլում՝ 17640 կգ/տարի, շահագործման փուլում՝ 360000 կգ/տարի:

Այս կարգի թափոնները համաձայն՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարի 2006թ. դեկտեմբերի 25-ի N430-Ն հրամանի՝ ըստ վտանգավորության դասակարգված թափոնների ցանկի՝ պատկանում են վտանգավորության 4 դասին:

Կենցաղային աղբի հաշվարկները

Կենցաղային աղբի ծավալը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$M=n*m$$

m – 1 հերթափոխում կենցաղային աղբի ծավալն է մեկ մարդու հաշվով՝ 120կգ/տ

n – աշխատողների թիվն է

$$M=49*120= 5880 \text{ կգ/տ}$$

Շինարարությունը տնելու է 3 տարի, հետևաբար

$$M=5880*3= 17640 \text{ կգ/տ կամ } 18,9 \text{ կգ/օր (930 աշխատանքային օր)}$$

Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի առավելագույն ծավալը հաշվարկվել է հաշվի առնելով բնակարանների առավելագույն ծանրաբեռնվածությունը՝ 1000 մարդ , ներառյալ հասարական օբյեկտների ծանրաբեռնվածությունը: Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի ծավալը կկազմ

$$M=1000*360= 360000 \text{ կգ/տարի}$$

Շինարարության փուլում թափոնների հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսների վրա մեղմելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահվելու թափոնների կուտակումներից,

- շին հրապարակի տարածքում կհստակեցվի շին. աղբի նախնական կուտակման վայրը,

- շինարարական թափոնները՝ շինաղբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, կհավաքվեն անջրթափանց պոլիէթիլենային պարկերի մեջ և կտեղափոխվեն համայնքի կողմից հատկացված վայր, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր,

- մետաղական մասերն կառանձնացվեն և որպես մետաղի ջարդոն կհանձնվեն հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- կառուցապատման փուլում կենցաղային աղբը կուտակվելու է 2 հատ 1,5x2մ³ չափերի պլաստմասե աղբահավաք տարողությունների մեջ,

- կենցաղային աղբի հեռացումը կատարվելու է կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության՝ մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով,

- շինադրի տեղափոխումը կատարվելու է փակ ծածկով ապահովված բեռնատարներով կամ բեռնատարները ծածկվելու են անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով,

- բացառվելու է աղբի կուտակումը շինարարակից դուրս՝ այլ բնակելի և հասարակական տարածքներում,

- շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո շինարարական նյութերի մնացորդները, վտանգավոր նյութերը հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո հեռացվելու են Կապալառուի կողմից:

Շահագործման փուլում կենցաղային աղբի կուտակման համար նախատեսվում է տեղադրել 9 հատ 1,5x2մ³ տարողության պլաստմասե աղբամաններ:

11.6 Աղմուկ և թրթռում. շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ: ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը՝ կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «Աղմուկն աշխատատեղերում, բնակելի և հասարակական շենքերում եվ բնակելի կառուցապատման տարածքներում» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր N2-III-11.3 հաստատելու մասին N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «պաշտպանություն աղմուկից» շինարարական նորմերը հաստատելու եվ հայաստանի հանրապետության քաղաքաշինության նախարարի 2001 թվականի հոկտեմբերի 1-ի N 82 հրամանում փոփոխություն կատարելու մասին N79-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը:

Շինարարության փուլում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին,

- կառուցապատման տարածքում ձայնակլանիչ նյութերի և կոնստրուկցիաների կիրառում,

- շինարարական աշխատանքներում ներգրավվելու են ժամանակակից՝ աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ,

- տրանսպորտային միջոցները և սարքերն օգտագործվելու են սարքին վիճակում,

- պարբերաբար կստուգվեն և կկարգաբերվեն տրանսպորտային միջոցների շարժիչները,

- բացառել շինարարության ընթացքում օգտագործվող մեքենաների կայանումը շինհրապարակից դուրս՝ բնակելի տների, այլ հասարակական շենքերի հարևանությամբ,

- օգտագործվող շին տեխնիկական և մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով,

- պահպանել աղմուկի, վիբրացիայի, արտանետվող գազերի թույլատրելի նորմերը:

Շահագործման փուլում նախատեսվում է.

- օդափոխման և օդի լավորակման համակարգերում աղմուկի խլացուցիչների կիրառում,
- օգտագործվող ձայնամեկուսիչ, ձայնակլանիչ, թրթռամարիչ նյութերի օգտագործում՝ առաջնորդվելով համապատասխան մարմինների եզրակացություններով:

11.7 Արտակարգ իրավիճակներ. շինարարական աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի առաջացում՝ կապված բնական աղետների, սողանքների, հրդեհների, հեղուկ նյութերի արտահոսքի և շահագործվող շինտեխնիկայի վթարների հետ: Համաձայն կատարված ուսումնասիրության՝ ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ՝ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում բացակայում են: Արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը կանխարգելու համար կառուցապատումը պետք է կատարել համաձայն՝ 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի՝ «Արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի գնահատման ապահովման նպատակով, քաղաքաշինական համալիրի՝ սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի կարևոր նշանակություն ունեցող բազմաբնակարան բնակելի շենքերի, նախագծման ժամանակ կատարել օբյեկտների (շենքերի) շինհրապարակի սեյսմիկ պարամետրերի գնահատում՝ գրունտների դինամիկ բնութագրերի և հաշվարկային արագացումների որոշում, ինչպես նաև բազմաբնակարան շենքերի կառուցումն ու շահագործումն իրականացնել համապատասխան ավարտված շինարարական օբյեկտների հաստատված ճարտարապետաշինարարական նախագծերին, ՀՀ օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի (2002թ. հունիսի 12-ի ՀՕ-376-Ն օրենքի 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթի, Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015թ. նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի հավելվածի 2-րդ կետի 16-րդ ենթակետի, Կառավարության 2003թ. սեպտեմբերի 4-ի N 1530-Ն որոշման հավելվածի կարգի 2-րդ կետի «գ» ենթակետի, Կառավարության 2015թ. մարտի 3-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի կարգի 141-րդ և 173-րդ կետերի, N 2 հավելվածի կարգի 33-րդ կետի 4-րդ ենթակետի, N 4 հավելվածի N 3 ցանկի 4-րդ կետի 1-ին ենթակետի «իզ» պարբերության, Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի N 102-Ն հրամանով հաստատված գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների, 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի, 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի դրույթների) պարտադիր պահանջներին» համապատասխան:

Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է.

- կառույցների հիմքերի փոսորակները բացելուց և նախագծային նիշերին հասնելուց հետո՝ պարտադիր է ինժեներ-երկրաբանի կողմից հիմնափոսի զննումը և համապատասխան մասնագետի (երկրաբան) կողմից կազմված եզրակացությունը,

- կտեղադրվեն տեղեկատվական ցուցանակներ, որը ներառելու է շենքի նախագծողի, կապալառուի և այլ պատասխանատու անձանց (հեռախոսահամար), շինթույլտվության, շինարարության սկզբի և ավարտի վերաբերյալ տեղեկատվություն: -

շինհրապարակը կկազմակերպվի հակահրդեհային անվտանգության պաշտպանության կանոններին համապատասխան, տեղադրվելու է ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով,

- շինհրապարակն ապահովվել հակահրդեհային կրակմարիչներով, տեսահսկման և ազդանշանային համակարգերով, հակահրդեհային միջոցառումների վահանակներով,

- շինհրապարակն, ինչպես նաև բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունները ժամանակ առ ժամանակ մաքրել հրդեհավտանգ և պայթյունավտանգ թափոններից և աղբից,

- հակահրդեհային միջտարածությունները չօգտագործել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

- բաց պահել նախատեսված ջրադրյուրների ճանապարհները, տեղադրել դրանց մոտեցման համապատասխան ցուցանակներ,

- տեղադրել ձայնային ազդանշաններ, հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ՝ վթարների կանխարգելման համար,

- հեղուկ և վտանգավոր նյութերը տեղափոխել շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահել հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար,

- Պահպանել բուֆերային գոտին՝ հյուսիս-հարավ ավտոճանապարհից,

- մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցնել:

Շահագործման փուլ. Շահագործման փուլում արտակարգ իրավիճակների դեպքում նախատեսվում է.

- բնակելի համալիրի ստորգետնյա հարկերը ծառայելու են բնակչության համար ապաստարան արտակարգ իրավիճակներում՝ բնակչության պաշտպանական նպատակներով,

- ստորգետնյա հատվածում՝ ապաստարանի համար նախատեսվում է վթարային ելք,

- շահագործման փուլում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու հակահրդեհային կրակմարիչներով (յուրաքանչյուր հարկում), օդափոխության, ավտոմատ հրշեջ ազդանշանային՝ հակաձխային, արտածման համակարգերով, էվակուացիոն ուղիներով և ելքերով, նկուղում տեղադրվելու է ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով,

- պահպանվելու են հակահրդեհային մուտքերը/դալան/՝ հրշեջ մեքենաների շրջադարձի համար,

- աստիճանավանդակի, վերելակի դռները լինելու են հակահրդեհային՝ ինքնավակվող:

11.8 Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն. շինարարական աշխատանքների կատարման ընթացքում հնարավոր են աշխատողների արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության հնարավոր ռիսկերի առաջացում՝ կապված հրդեհների, հեղուկ նյութերի արտահոսքի, աշխատողների վնասվածքների և տեխնիկատրանսպորտային միջոցների շահագործման ընթացքում հնարավոր վթարների հետ: Շինաշխատանքները կկատարվեն պահպանելով շինարարության ժամանակացույցը և աշխատանքի անվտանգության կանոններն՝ ըստ ՇՆԼԿ-3-480* նորմերի:

Շինարարության փուլում աշխատողների աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է.

- պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, շինհրապարակում՝ անվտանգության տեխնիկայի կանոնները անցումները, վտանգավոր զոնաները կցանկապատվեն,

- պահպանել ՀՀ Առողջապահության նախարարի 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N 2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները,

- ապահովվել աշխատողների անվտանգությունը՝ բարձրության վրա,

- մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդներն անցնելու են հրահանգավորում՝ ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների,

- բանվորական խմբերը լինելու են բազմապրոֆիլ և մասնագիտացված, անցկացվելու են ուսուցման և հրահանգավորման դասընթացներ,

- ստուգվելու են առասանիչ բանվորների գիտելիքները, տեղադրել առասանման եղանակների և ձևերի նկարագրությամբ ցուցանակներ,

- աշխատողների համար ապահովել 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, անհատական և պաշտպանական միջոցներով (արտահագուստ, դիմակ, կոշիկ և այլն), էլեկտրական սարքավորումների հետ աշխատողները՝ դիէլեկտրիկ գորգով և ձեռնոցներով,

- ապահովել աշխատողների համար սանիտարական և հանգստի պայմաններով (հանգստի սենյակ, հանդերձարան, լվացարան և այլն)՝ անհրաժեշտ կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան, ջեռուցիչ և այլն),

- շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրել աշխատանքային պայմանների, հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ՝ տեղեկատվական և հակահրդեհային վահանակներ, վտանգն ազդարարող տեսողական պաստառներ, ճանապարհային երթևեկության, ինչպես նաև կողմնակի մարդկանց մուտքն արգելող նշաններ,

- վերահսկել աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, բացառել

գործնեության վայրում խոտանված բեռնիչ սարքերի կուտակումները,

- վերահսկել մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառել մեքենաների կուտակումները,

- նվազագույնի հասցնել ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը՝ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով,

- բացառել ավտոամբարձիչի սլաքի աշխատանքը՝ սահմանազատված սահմանից դուրս,

- բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնամբարձիչ մեքենաները, բեռնաբեռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին, երթևեկության արագությունը շինհրապարակում չպետք է գերազանցի 5կմ/ժ,

- տեղադրել լրացուցիչ լուսավորման սարքեր՝ շինհրապարակի լուսավորության համար,

- շինհրապարակի լուսավորությունը ապահովել հավասարաչափ՝ լուսավորության 2 լյուքսից ոչ պակաս,

- շենքի ներսում եռակցման և ներկման աշխատանքները կատարել օդափոխության պայմաններում, հոսանքատար մասերի մեկուսացում,

- վարել տեխնիկական հսկողության ամփոփիչ և անհատական մատյաններ՝ տեխնիկական վերահսկողության իրականացման համար,

- շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացնել 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ:

Շահագործման փուլ.

Շահագործման փուլում բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու հաշմանդամ և բնակչության սակավաշարժ խմբերի տեղաշարժվելու համար անհրաժեշտ պայմաններով՝ ՀՀՇՆ 1/-11.07.01-2006 շինարարական նորմերին համապատասխան:

Մասնավորապես նախատեսվում է.

- բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու հաշմանդամների պահանջմունքին հարմարեցվող ունիվերսալ, շարժական տարրերով,

- վերգետնյա և ստորգետնյա անցումներ, թեքահարթակներ,

- տարածքի մուտքը կահավորված է լինելու տարածքի վերաբերյալ հաշմանդամների համար մատչելի տեղեկատվության տարրերով:

11.9 Էներգախնայողություն և Էներգաարդյունավետություն. Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի

համալիրի նախագծային լուծումները կատարվելու են հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 12. 04.2018թ N 426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջները՝ էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության ապահովմանն ուղղված միջոցառումներին համապատասխան, ներառելով՝ ջեռուցման, տաք ջրամատակարարման, օդափոխման, լուսավորության համակարգերը:

Բնակելի համալիրի էներգաարդյունավետության համապատասխանության գնահատման համար պետք է կիրառվեն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հունվարի 16-ի N 56-Ն որոշմամբ սահմանված Է և (կամ) Զ1 ընթացակարգերի պահանջները:

Համաձայն նույն որոշման IX բաժնի 31 կետի՝ շենքերը շահագործման հանձնելուց կամ շուկա հանելուց առաջ պետք է ներկայացվեն սույն կանոնակարգով սահմանված էներգաարդյունավետության պահանջներին համապատասխանության գնահատման՝ «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի՝ պահանջներին համապատասխան: Նույն բաժնի 34 կետում միաժամանակ նշվում է՝ էներգաարդյունավետության սերտիֆիկատը տրամադրվում է էներգետիկ փորձաքննության (աուդիտ) հիման վրա, որը ներառում է էներգաարդյունավետությունն օպտիմալ կերպով բարելավելու վերաբերյալ առաջարկություններ՝ բացառությամբ այն դեպքի, երբ գործող էներգաարդյունավետության պահանջների համեմատությամբ այդ բարելավումը նպատակահարմար չէ:

Շենքերի ջեռուցման, օդափոխման համակարգերի, ինչպես նաև շենքերը պատող կոնստրուկցիաների էներգետիկ փորձաքննությունը (աուդիտ) իրականացվելու է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի օգոստոսի 31-ի N 1399-Ն որոշմամբ հաստատված պահանջներին համապատասխան:

Հետևաբար շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի փորձաքննության փուլում (ծանուցման փաթեթ) էներգաարդյունավետության սերտիֆիկատի ներկայացման պահանջը պարտադիր չէ:

Նոր կառուցվող բնակելի համալիրը և դրանց պատող կոնստրուկցիաները նախատեսվում է կառուցել ըստ նշված կանոնակարգի(N 426-Ն որոշում) IV գլխի պահանջների՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության բնակլիմայական պայմանները, սենքերում համապատասխան միկրոկլիմային ներկայացվող Հայաստանի հանրապետությունում գործող նորմատիվա-տեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված պահանջները:

Բնակելի համալիրի էներգաարդյունավետության և էներգախնայողության ապահովման նպատակով շենքերը կկառուցվեն.

- շենքի արտաքին պատերը երեսապատվելու են սրբատաշ տրավերտինե, բազալտե, սալիկներով, պահպանելով հրակայուն և անջրաթափանց, գոլորշակայուն և գոլորշամեկուսիչ, ջերմամեկուսիչ նյութերի նորմերը,

- կատարվելու է դեկորատիվ սալիկապատում՝ ջերմամեկուսիչ շերտի ընտրությամբ, ելնելով բնակավայրի ջերմային ֆոնի առանձնահատկություններից,

- շենքերի միջտարածքային և բնակիչների կողմից օգտագործվող ընդհանուր

մուտքերն ու ելքերը լինելու են ջերմամեկուսիչ և հերմետիկ փակվող դռներով և պատուհաններով՝ եվրոպական արտադրության,

- լուսավորությունը կատարվելու է լեդ տեսակի լամպերով:

Բնակելի համալիրը, ներառյալ ստորգետնյա հարկերը (ապաստարան) կահավորելիս առաջնորդվելու են ՀՀ կառավարության 12.04.2018թ N426-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջներով,

- արտաքին լուսավորության, օդափոխության, ծխահեռացման համակարգերով, հակահրդեհային միջոցներով՝ կրակմարիչներով,

- էլեկտրամատակարարման և ծխահեռացման փականների ավտոմատ անջատիչներով, օդափոխության, հակաձխային օդափոխության արտածման համակարգերով,

- ջերմամեկուսիչ, օդափոխիչ, էներգախնայող բազմաթիվ այլ սարքավորումներով:

11.10 Պատմամշակութային և բնության հուշարձաններ. գործունեության ենթակա և մոտակա տարածքներում բացակայում են պատմամշակութային արժեք ունեցող պատմամշակութային և բնության հուշարձանները: Կառուցապատման ենթակա տարածքն երկար տարիներ կառուցապատված է եղել և չի առնչվում Արգավանդ վարչական բնակավայրում գոյություն ունեցող մշակութային հուշարձանների, ինչպես նաև հատուկ պահպանվող տարածքների հետ:

Ուստի հնարավոր ազդեցություններ վերջիններիս վրա չի նախատեսվում:

Միաժամանակ շինարարական աշխատանքների ընթացքում որևէ հնագիտական շերտի կամ հուշարձանի հայտնաբերման դեպքում շինարարական աշխատանքներն անմիջապես դադարեցվելու և տեղեկացվելու են համապատասխան պետական մարմնին (Պատմական և մշակութային հուշարձանների պահպանության վարչությանը)՝ համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության հետագա գործողությունները կազմակերպելու համար: Շինարարական աշխատանքները հնարավոր կլինի շարունակել միայն համապատասխան թույլտվության տրամադրման դեպքում:

11.11 Սոցիալական.

Բնակելի համալիրի շինարարության ընթացքում բացվելու են նոր աշխատատեղեր: Շինարարության փուլում առավելագույն հերթափոխում աշխատելու է 49 մարդ, որից՝ 45 բանվոր, 4-ը ճարտարապետա-տեխնիկական անձնակազմ: Աշխատելու են 6 օր՝ 8 ժամյա հերթափոխային գրաֆիկով:

Շինարարության ընթացքում առաջանալու են հարակից տարածքի բնակիչների տեղաշարժի ժամանակավոր անհարմարություններ, որոնք հնարավոր է կանխարգելել կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների կատարման միջոցով: Շինարարության ընթացքում այլ անձանց իրավունքների սահմանափակում կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ կարգի խախտում չի նախատեսվում:

Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական խնդիրներից խուսափելու համար նախատեսվում է.

- շինարարական աշխատանքները կատարել սահմանված ժամերին՝ ցերեկը,
 - բացառել շինհրապարակից դուրս կենցաղային աղբի և շինաղբի, մեքենաների կուտակումները,
 - գործելու է բողոքների արձագանքման ընթացակարգը:
- Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցումը նպաստելու է.
- բնակչության բնակարանով ապահովվածությանը, բնակարանային կարիքների բավարարմանը:

11.12 Լանդշաֆտ. գործունեության իրականացումը առաջացնելու է լանդշաֆտի լրացուցիչ ծանրաբեռնվածություն: Նախատեսվող գործունեության իրականացման տարածքներում (ազդեցության գոտում) բուսական ու կենդանական տեսակների, հողային և ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր վնասակար ազդեցություններ չեն ակնկալվում: Նախատեսված շինարարական աշխատանքների ազդեցությունը տարածքի վրա կլինի նվազագույն՝ կրելով սահմանափակ և կարճատև բնույթ:

Դրանք հնարավոր կլինի նվազեցնել շինարարության փուլում՝ բնապահպանական կառավարման պլանով նախատեսված միջոցառումների արդյունքում:

Նախատեսվող բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրը ժամանակակից լուծումներով և նյութերով իրականացվող շինություն է:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում.

- շինարարական սարքավորումներն ապամոնտաժվելու են,
- շինարարական հրապարակը մաքրվելու է թափոններից, վերականգնվելու է տարածքը,
- կատարվելու են գործունեության ենթակա տարածքի հարթեցման, բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ:

11.13 Բարեկարգում և Կանաչապատում

Բնակելի համալիրի կառուցման ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում, թափոնների և վտանգավոր նյութերի հեռացում, բոլոր ժամանակավոր կառույցների ապամոնտաժում, ճանապարհների կարգաբերում, տարածքի բարեկարգում:

Կառուցապատման աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է նաև գործունեության ենթակա ազատ տարածքի՝ 1680մ²(40%) մակերեսի վրա կատարել կանաչապատման աշխատանքներ՝ ներբակային գոտում: Կանաչապատման ծավալներն ավելի մեծ են լինելու քան նախատեսված է համայնքի կողմից տրված ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքով:

Բնակելի համալիրի կանաչապատման աշխատանքները կատարվելու են ծառատնկման և սիզամարգերի միջոցով՝ կանաչապատման նախագիծը համաձայնեցնելով՝ Մասիսի համայնքապետարանի հետ: Տնկվելու են թղկի՝ 13հատ, դեկորատիվ սալոր՝ 12 հատ, թույա՝ 20 հատ, պտղատու ծառեր՝ 50հատ, սամշիր՝ 175գծմ, սիզամարգ՝ 1,5056մ² մակերեսով:

Բարեկարգման և կանաչապատման նպատակով նախատեսվում է.

- կառուցապատումից ազատ տարածքի հարթեցում և բարեկարգում, ներբակային ճանապարհների կառուցում,

- կանաչ զանգվածի ոռոգում՝ բուսականության աճը և կաշոդականությունն ապահովելու նպատակով,

- նորատունկ բուսականության, ծառերի չկաշեղու դեպքում նոր ծառատեսակներով փոխարինում:

Կանաչապատման նպատակով օգտագործվող բուսահողը ձեռք է բերվելու ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պայմանագրային հիմունքներով:

Ոռոգման նպատակով ջրապահանջը որոշվում է СНиП 2.04.02-84-ի համաձայն, այսինքն, 1մ^2 ոռոգման նպատակով անհրաժեշտ է 0,3-0,4լ ջուր, հետևաբար.

$$W = (M \times 0,4) \times m$$

Որտեղ, M – կանաչապատման ենթակա տարածքն է ըստ կանաչապատման տեսակային կազմի,

m – ոռոգման հաճախականությունը կախված սեզոնից և կլիմայական առանձնահատկությունից,

հետևաբար,

$$W = 1680 \times 0,4 \times 28 = 18,816 / \text{տարի կամ } 18,8 \text{ մ}^3 / \text{տարի ջուր:}$$

Կանաչապատ տարածքի ոռոգումը կատարվելու է բնակելի համալիրի ներքնի հարկում տեղադրվող հորերից՝ պոմպի միջոցով: Ոռոգումը կատարվելու է 50մմ տրամագծով և 300գծ/մ երկարության պլաստիկ խողովակաշարով՝ կաթիլային եղանակով:

12. Մոնիթորինգ

Մոնիթորինգը՝ ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարման, դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով Պատվիրատուի և հսկողություն իրականացնող այլ մարմինների կողմից նախատեսվող կանոնավոր հսկողություն է: Գործունեության իրականացման ընթացքում նախատեսվում է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանը կամ մեղմանն ուղղված մոնիթորինգ:

Այդ նպատակով նախատեսվում է.

- համապատասխան մասնագետների կողմից ստուգայցերի կատարում,
- բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության, տեխնիկական վերահսկողության իրականացում՝ ամենօրյա ռեժիմով,
- բոլոր աշխատողների աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների ընթացակարգի մասին իրազեկում,
- տեխնիկական վերահսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը կամ անձը պարտավոր է ժամանակին Ձեռնարկողին և/կամ նախագծային կազմակերպությանը տեղեկացնել նկատած անհամապատասխանությունները,

- խստիվ պահպանել շինարարության կանոնները և անձնական պաշտպանության նորմերը, հակահրդեհային պահանջները՝ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերի համապատասխանության ապահովվում,
- թափոնների տեղափոխումը կազմակերպում՝ համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա,
- կապալառուի կողմից նախագծով նախատեսված բոլոր աշխատանքների պատշաճ իրականացում,
- ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործման պարբերաբար և դիտողական ստուգում,
- շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան տեխնիկական վիճակի պարբերաբար ստուգումներ՝ անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը բացառվելու նպատակով,
- շինարարական տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների վառելիքի լիցքավորում և յուղում շինհրապարակից դուրս՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում,
- արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձի նշանակում, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում,
- շինարարության իրականացման ժամանակացույցի պահպանում,
- բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքների իրականացում, ապահովելով կանաչապատ տարածքի համապատասխանությունը կանաչապատման նախագծին,
- կանաչ զանգվածի վիճակի մշտադիտարկում, ծառերի կաշոտականության ուսումնասիրություն՝ ծառերի աճն ապահովվելու նպատակով:

Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվելու են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

Բնապահպանական միջոցառումների և մոնիթորինգի համար նախատեսված ծախսերը կազմում են տարեկան մոտ 500,0 հազար դրամ, ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարարական կազմակերպության կողմից:

13.Բողոքների ընթացակարգ

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում կներդրվի բողոքների արձագանքման մեխանիզմ (ԲԱՄ), որը հիմնականում ուղղված կլինի շահագրգիռ կողմերի և ազդակիր հասարակության կողմից իրականացվող գործունեության վերաբերյալ դժգոհությունների ստացմանը, գնահատմանն ու լուծմանը:

Շինարարական բոլոր տեղամասերում ապահովվելու է կոնտակտային տվյալները,

պատասխանատու անձանց և անվտանգության պատասխանատուի անուն(ները),
հեռախոսահամարները պարունակող պաստառների առկայությունը:

14. Բնապահպանական միջոցառումների (բնապահպանական կառավարման) պլան

Աղյուսակ 8.

№	Գործունեության տարածքում ազդեցության ենթակա շրջակա միջավայրի բաղադրիչները և ազդող գործոնները	Մեղմող միջոցառման անվանումը	Միջոցառման իրականացման պատասխանատու	Վերահսկող
	Օդային ավազան	Օդային ավազան արտանետումների հնարավոր ազդեցությունը կրճատելու և մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. - շինարարական աշխատանքների և ճանապարհների շահագործման ընթացքում՝ գրունտի խոնավեցում և ճանապարհների ջրցան, - շինհրապարակը ցանկապատված է, շենքերը ծածկել համապատասխան ցանցով՝ փոշու արտանետումները նվազեցնելու նպատակով, - մեքենաները շին. հրապարակ մտնելու և դուրս են գալու մաքուր վիճակում, - գործունեության վայր շինանյութերի և սորուն նյութերի տեղափոխումը կատարել փակ ծածկ ունեցող մեքենաներով կամ նյութերը տեղափոխող մեքենաները փակվելու են անջրթափանց թաղանթով, - շինհրապարակում սորուն նյութերը պահվել ժամանակավոր պահեստներում կամ ժամանակավոր ծածկի տակ՝ ծածկվելու են	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ

		անջրթափանց պոլիէթէլէնային թաղանթով, - բացառվել տարածքում թափոնների բաց այրումը, - օգտագործվող տեխնիկան, սարքավորումները և տրանսպորտային միջոցներն օգտագործել միայն սարքին վիճակում, - բացառել անսարք վիճակում գտնվող և արտահոսքեր ունեցող մեքենաների օգտագործումը: Այդ նպատակով իրականացվելու են պարբերաբար ստուգումներ:		
2	Հողային ռեսուրսներ	Գործունեության իրականացման հետևանքով հողային ռեսուրսներն աղտոտումից պահպանելու նպատակով նախատեսվում է. - շինարարական աշխատանքների ընթացքում հանված հողային գրունտն օգտագործվելու է տարածքի հարթեցման և բարեկարգման նպատակով, - հողային աշխատանքների արդյունքում հանված հողային գրունտը մինչև օգտագործելը պահվելու է շինհրպարակում՝ ծածկված անջրթափանց պոլիէթիլենային թաղանթով, - շինհրապարակն ապահովված է լինելու արտահոսքը կանխող/մաքրող սարքավորումներով՝ հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար, - շինարարական նյութերը տեղադրել	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ

		հատուկ տակդիրների կամ բետոնապատ մակերեսների վրա, - նվազագույնի է հասցվելու շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը, - շինարարության փուլում օգտագործվող տրանսպորտային միջոցների լիցքավորումը և տեխնիկական սպասարկումը կատարվելու է տարածքից դուրս՝ հատուկ մասնագիտացված կազմակերպություններում, - այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար տեղադրվելու է ավագ կամ մանրախիճ, - մեքենաներից և սարքավորումներից վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսքի դեպքում, փռված ավագը կամ մանրախիճը տեղափոխվելու է համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինվելու է նորով, - մեքենաների անիվների լվացումը կատարել անիվների լվացման հարթակում. -բոլոր մեքենաների անիվների և թափքերի մաքրումը կատարվելու է մինչև շինհրապարակից վերջիններիս դուրս գալը:		
3	Ջրային ռեսուրսներ	Գործունեության իրականացման ընթացքում ջրային ռեսուրսների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ

	մեղմելու նպատակով նախատեսվում են. - փոշենստեցման համար ջրցանք կատարվելու է ըստ անհրաժեշտության, հնարավորինս չառաջացնելով մակերևութային հոսքեր, - անձրևաջրերը և շինարարական հոսքաջրերը հեռացվելու են դեպի տարածքում տեղադրվող պարզարան, - ջրցանման համար օգտագործվելու է միայն տեխնիկական որակի ջուր և պարզարանում կուտակված ջուրը, - պարզարանում մեխանիկական նստեցման հետևանքով առաջացած տիղմը՝ որպես շինադր, ժամանակ առ ժամանակ տեղափոխվելու է աղբավայր՝ պայմանագրային հիմունքներով, - շինարարության համար անհրաժեշտ բետոնախառնուրդը բերվելու է պատրաստի վիճակում՝ բետոնախառնիչ մեքենաներով, - ջրցանման համար օգտագործվելու է միայն տեխնիկական որակի ջուր: Կեղտաջրերի հեռացման համար նախատեսվելու է. - շինարարության փուլում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող սանհանգույցից՝ բիոգուգարանից: Շահագործման փուլում.		
Շահագործման փուլ			

		- բազմաֆունցիոնալ բնակելի համալիրի ջրամատակարարման համակարգերը միացվելու են համայնքային ջրատարին: - Կոմունալ-կենցաղային հոսքաջրերի և կեղտաջրերի հեռացումը կատարվելու է դեպի համայնքային ջրահեռացման ցանց:		
4	Թափոններ	Շինարարության փուլում թափոնների հնարավոր ազդեցությունները հողային և ջրային ռեսուրսների վրա մեղմելու նպատակով նախատեսվում է. - շինարարական աշխատանքների ժամանակ գործունեության տարածքը և շրջակա միջավայրը զերծ է պահվելու թափոնների կուտակումներից, - շին հրապարակի տարածքում հստակեցվելու է շին աղբի նախնական կուտակման վայրը, - շինարարական թափոնները՝ շինաղբ, բետոնյա մնացորդներ, պարկեր և այլն, կհավաքվեն անջրթափանց պոլիէթելենային պարկերի մեջ և կտեղափոխվեն համայնքի կողմից հատկացված վայրում, քանի որ տարածաշրջանում չկան կազմակերպված սանիտարական աղբավայրեր, - շինաղբի տեղափումը կատարվելու է փակ ծածկով ապահովված բեռնատարներով,	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲՇՆ» ՍՊԸ

		- կենցաղային աղբի և շինաղբի հեռացումը կատարվելու է կանոնավոր՝ ըստ անհրաժեշտության, - շինարարության և շահագործման փուլերում կենցաղային աղբը հավաքվելու է տարածքում տեղադրված աղբարկղերի մեջ և հատուկ աղբահավաք ծառայությունների կողմից մեքենաներով տեղափոխվելու է նախատեսված աղբավայր, - բացառվելու է աղբի կուտակումը շիհրապարակից դուրս՝ այլ հասարակական տարածքներում, - շինարարական նյութերի մնացորդները(մետաղական մասեր) և վտանգավոր նյութերը և թափոնները հավաքվելու են հատուկ տարողությունների մեջ և աշխատանքների ավարտից հետո հեռացվելու են Կապալառուի կողմից:		
5	Աղմուկ և թրթռում	Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը նվազեցնելու նպատակով նախատեսվում է. - շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպվելու է ցերեկային ժամերին, - կառուցապատման տարածքում ձայնակլանիչ նյութերի և կոնստրուկցիաների կիրառում,	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ

		- շինարարական աշխատանքներում ներգրավվելու են ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, - տրանսպորտային միջոցները և սարքերն օգտագործվելու են սարքին վիճակում, - պարբերաբար ստուգվելու և կարգաբերվելու են տրանսպորտային միջոցների շարժիչները, - բացառել շինարարության ընթացքում օգտագործվող մեքենաների կայանումը բնակելի տների, այլ հասարակական շենքերի հարևանությամբ, - օգտագործվող շին տեխնիկան և մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով, - պահպանել աղմուկի, վիբրացիայի, արտանետվող գազերի թույլատրելի նորմերը: Շահագործման փուլում նախատեսվում է. - օդափոխման և օդի լավորակման համակարգերում աղմուկի խլացուցիչների կիրառում, - օգտագործվող ձայնամեկուսիչ, ձայնակլանիչ, թրթռամարիչ նյութերի օգտագործում՝ համապատասխան մարմինների եզրակացությունների հիման վրա:		
6	Արտակարգ իրավիճակներ	Գործունեության իրականացման ընթացքում արտակարգ իրավիճակների հնարավոր	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲՇՆ»

	ռիսկերը մեղմելու և դրանց առաջացումը կանխարգելելու նպատակով նախատեսվում է. - կառույցների հիմքերի փոստրակները բացելուց և նախագծային նիշերին հասնելուց հետո՝ պարտադիր է ինժեներ-երկրաբանի կողմից հիմնափոսի զննումը և համապատասխան մասնագետի(երկրաբան) կողմից կազմված եզրակացությունը, - կտեղադրվեն տեղեկատվական ցուցանակներ, որը ներառելու է շենքի նախագծողի, Կապալառուի և այլ պատասխանատու անձանց (հեռախոսահամար), շինթույլտվության, շինարարության սկզբի և ավարտի վերաբերյալ տեղեկատվություն: - - շինհրապարակը կազմակերպվելու է հակահրդեհային անվտանգության պաշտպանության կանոններին համապատասխան, - շինհրապարակն կապահովվի հակահրդեհային կրակմարիչներով, տեսահսկման և ազդանշանային համակարգերով, հակահրդեհային միջոցառումների վահանակներով, - շինհրապարակն, ինչպես նաև բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունները ժամանակ առ		ՄՊԸ
--	--	--	-----

	Շահագործման փուլ.	Ժամանակ մաքրվելու են հրդեհավտանգ և պայթյունավտանգ թափոններից և աղբից, - հակահրդեհային միջտարածությունները չեն օգտագործվելու նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար, - բաց են լինելու նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները, տեղադրվելու են դրանց մոտեցման համապատասխան ցուցանակներ, - տեղադրվելու են ձայնային ազդանշաններ, հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ՝ վթարների կանխարգելման համար, - հեղուկ և վտանգավոր նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար, - մթնոլորտային տեղումների, քամու ուժեղացման և այլ վտանգավոր երևույթների ժամանակ շինարարական աշխատանքները դադարեցնել: - բնակելի համալիրի ստորգետնյա հարկերը ծառայելու են բնակչության համար		
--	---------------------------------	---	--	--

		ապաստարան արտակարգ իրավիճակներում՝ պաշտպանական նպատակներով, - ստորգետնյա հատվածում՝ ապաստարանի համար նախատեսվում է վթարային ելք, - շահագործման փուլում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու հակահրդեհային կրակմարիչներով, օդափոխության, ավտոմատ հրշեջ ազդանշանային՝ հակաձխային, արտածման համակարգերով, էվակուացիոն ուղիներով և ելքերով, նկուղում տեղադրվելու է ջրի բաք՝ հրդեհամարման նպատակով, - աստիճանավանդակի, վերելակի դռները լինելու են հակահրդեհային՝ ինքնափակվող:		
7	Աշխատանքի կազմակերպում և անվտանգություն	Շինարարության փուլում աշխատողների աշխատանքի կազմակերպման և աշխատանքի անվտանգությունն ապահովելու համար նախատեսվում է. - պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող աշխատանքային անվտանգության նորմերը, շինհրապարակում պահպանվելու են անվտանգության տեխնիկայի կանոնները անցումները, վտանգավոր գոնանները ցանկապատվելու են, - պահպանել ՀՀ Առողջապահության նախարարության 2012թ. սեպտեմբերի 19-ի «Կազմակերպություններում աշխատողների սանիտարական կենցաղային սենքերի» N	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԹՇՆ» ՍՊԸ

		2.2..8-003-12 սանիտարական կանոնները և նորմերը հաստատելու մասին թիվ 15-Ն հրամանի պահանջները, - ապահովվել աշխատողների անվտանգությունը բարձրության վրա, - մինչև աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդներն անցնելու են հրահանգավորում՝ ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների, - բանվորական խմբերը լինելու են բազմապրոֆիլ և մասնագիտացված, անցկացվելու են ուսուցման և հրահանգավորման դասընթացներ, - ստուգվելու և ատեստավորվելու են առասանիչ բանվորների գիտելիքները, տեղադրվելու են առասանման եղանակների և ձևերի նկարագրությամբ ցուցանակներ, - ապահովվել 1-ին բուժօգնության համար անհրաժեշտ դեղարկղիկով, անհատական և պաշտպանական միջոցներով (արտահագուստ, դիմակ, կոշիկ և այլն), էլեկտրական սարքավորումների հետ աշխատողները՝ դիէլեկտրիկ գորգով և ձեռնոցներով, - աշխատողների համար նախատեսել սանիտարական և հանգստի պայմաններ (հանգստի սենյակ, հանդերձարան և այլն), որն ապահովված է լինելու անհրաժեշտ		
--	--	--	--	--

		կահավորանքով (լվացարան, աթոռ, սեղան, ջեռուցիչ և այլն), - շինհրապարակում և հարակից տարածքում տեղադրել աշխատանքային պայմանների, հնարավոր վտանգների մասին նախազգուշացնող նշաններ՝ տեղեկատվական և հակահրդեհային վահանակներ, վտանգն ազդարարող տեսողական պաստառներ, ճանապարհային երթևեկության, ինչպես նաև կողմնակի մարդկանց մուտքն արգելող նշաններ, - վերահսկել աշխատող սարքավորումների պիտանելիությունը, բացառելով գործնության վայրում խոտանված բեռնիչ սարքերի կուտակումները, - վերահսկել մեքենաների երթերը, հաջորդականությունը, բացառվելու են մեքենաների կուտակումները, - նվազագույնի հասցնել ճանապարհների խցանումներ առաջացնող գործողություններն՝ ընդհանուր երթևեկության խոչընդոտումը՝ հասարակական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով, - ավտոմեքենաները շինհրապարակից դուրս են գալու միայն մաքուր վիճակում՝ շրջակա տարածքը չաղտոտելու նպատակով, - բացառել ավտոամբարձիչի սլաքի աշխատանքը՝ սահմանազատված սահմանից		
--	--	---	--	--

	Շահագործմանն փուլ	դուրս, - բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ օգտագործվող բեռնամբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին, երթևեկության արագությունը շինհրապարակում չպետք է գերազանցի 5կմ/ժ, - տեղադրվելու են լրացուցիչ լուսավորման սարքերի՝ շինհրապարակի լուսավորության համար, - շինհրապարակի լուսավորությունը պետք է ապահովի հավասարաչափ՝ լուսավորության 2 լյուքսից ոչ պակաս, - շենքի ներսում եռակցման և ներկման աշխատանքները կատարել օդափոխության պայմաններում, հոսանքատար մասերի մեկուսացում, - վարել տեխնիկական հսկողության ամփոփիչ և անհատական մատյաններ՝ տեխնիկական վերահսկողության իրականացման համար, - շինհրապարակի որակի, անվտանգության կանոնների պահպանումն իրականացնել 2020թ. հուլիսի 2-ի ՀՀ կառավարության նիստի N87 արձանագրության պահանջներին		
--	---------------------------------	--	--	--

		համապատասխան, աշխատողներն ունենալու են համապատասխան բանվորական արտահագուստ: - բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու հաշմանդամների պահանջմունքին հարմարեցվող ունիվերսալ, շարժական տարրերով, - վերգետնյա և ստորգետնյա անցումներն ապահովված է լինելու թեքահարթակներով, - մուտքը տարածք կահավորված է լինելու տարածքի վերաբերյալ հաշմանդամների համար մատչելի տեղեկատվության տարրերով:		
8	Էներգաարդյունավետություն և էներգախնայողություն	Բնակելի համալիրը շահագործման հանձնելուց կամ շուկա հանելուց առաջ պետք է ներկայացվեն «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան՝ Էներգաարդյունավետության պահանջներին համապատասխանության գնահատում: Շենքերի ջեռուցման, օդափոխման համակարգերի, ինչպես նաև շենքերը պատող կոնստրուկցիաների էներգետիկ փորձաքննությունը (աուդիտ) իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի օգոստոսի 31-ի N 1399-Ն որոշմամբ հաստատված պահանջներին համապատասխան:	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ

		Շահագործման փուլում բնակելի համալիրը կառուցվելու է. • շենքի արտաքին պատերը պատվելու են նորմավորված, հրակայուն և անջրաթափանց, գոլորշակայուն և գոլորշամեկուսիչ նյութերով, • կատարվելու է դեկորատիվ սալիկապատում՝ ջերմամեկուսիչ շերտի ընտրությամբ, ելնելով բնակավայրի ջերմային ֆոնի առանձնահատկություններից, • շենքերի միջտարածքային և բնակիչների կողմից օգտագործվող ընդհանուր մուտքերն ու ելքերը լինելու են ջերմամեկուսիչ և հերմետիկ փակվող դռներով և պատուհաններով, • լուսավորությունը կատարվելու է լեդ տեսակի լամպերով: Բնակելի համալիրն ապահովված է լինելու. - արտաքին լուսավորության, օդափոխության, ծխահեռացման համակարգերով, տեսախցիկներով, հակահրդեհային միջոցներով՝ կրակմարիչներով, - էլեկտրամատակարարման և ծխահեռացման փականների ավտոմատ անջատիչներով, վթարային ելքի ցուցանիշներով, օդափոխության, հակածխային օդափոխության արտածման համակարգերով, - ջերմամեկուսիչ, օդափոխիչ, էներգախնայող բազմաթիվ այլ սարքավորումներով:		
--	--	--	--	--

9	Սոցիալական	Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական խնդիրներից խուսափելու համար նախատեսվում է. - շինարարական աշխատանքները կատարել սահմանված ժամերին՝ ցերեկը, - բացառել շինհրապարակից դուրս աղբի և մեքենաների կուտակումները, - գործելու է բողոքների արձագանքման ընթացակարգը: Շահագործման փուլում բնակելի համալիրի կառուցումը նպաստելու է. - բնակչության բնակարանով ապահովվածությանը:	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԳՇՆ» ՍՊԸ
10	Լանդշաֆտ	Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կատարվելու է տարածքի բարեկարգում. - շինարարական սարքավորումներն ապամոնտաժվելու են, - շինարարական հրապարակը մաքրվելու է թափոններից, վերականգնվելու է տարածքը, - կատարվելու են գործունեության ենթակա տարածքի հարթեցման, բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ:	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԳՇՆ» ՍՊԸ

11	Բարեկարգում և կանաչապատում	Նախատեսվում է գործունեության ենթակա ազատ տարածքում և հարակից տարածքներում կատարել բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ՝ համաձայն Երևանի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված կանաչապատման նախագծի: Նախատեսվում է. - կառուցապատումից ազատ տարածքի հարթեցում և բարեկարգում, ներբակային ճանապարհների կառուցում, - կանաչ զանգվածի ոռոգում՝ բուսականության աճը և կաշոդականությունն ապահովելու նպատակով, - նորատունկ բուսականության, ծառերի չկաջելու դեպքում նոր ծառատեսակներով փոխարինում: Կանաչապատ տարածքի ոռոգումը կատարվելու է շենքի ստորգետնյա հարկում տեղադրված բաքերից՝ պոլիպրոպիլենե խողովակներով՝ կաթիլային եղանակով:	Կապալառու	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԶՇՆ» ՍՊԸ
----	--	---	-------------------------	--

15. Մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) միջոցառումներ

Աղյուսակ 9.

հհ	Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Մոնիթորինգի Վայրը	Իրականացման ձևը	Ժամանակամիջո ց	Մոնիթորինգ Կատարող/ Վերահսկող
1	Շինարարության ընթացքում օդային ավազան, ջրային և հողային ռեսուրսների մեջ վտանգավոր նյութերի և կեղտաջրերի ներթափանցման բացառելուն ուղղված	- Փոշու և այլ օդի աղտոտիչների (CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական չափաքանակների պարբերական վերահսկում: - Ջրային և հողային ռեսուրսների որակի ուսումնասիրություննե րի կատարում, - կեղտաջրերի հեռացման՝ բիոգուգարանի տեղադրում:	Գործունեության ենթակա տարածքում Գործունեության տարածքում	Ստուգայցեր, գործիքային ստուգումներ Տեսողական դիտարկումներ, մասնագետի կողմից ստուգայցեր	Շինարարության փուլում՝ ամենօրյա: Փոշենստեցումը տարվա շոգ և չոր եղանակներին՝ օրը 2-3 անգամ Պարբերաբար՝ ոչ ուշ 3 ամիսը մեկ հաճախականությ յամբ	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲԵ Ն» ՍՊԸ Համապատաս խան վերահսկողակ ան մարմիններ:
2	Արտակարգ իրավիճակներ և	- Աշխատողների իրազեկում՝	Գործունեության իրականացման	Իրազեկումներ և ստուգումներ	Պարբերաբար	Կապալառու

	աշխատանքի անվտանգություն	աշխատանքի անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների ընթացակարգի մասին, -շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն, -բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության տեխնիկական վերահսկողություն՝ -հակահրդեհային պահանջների ապահովում՝ ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերին	ենթակա տարածքում	Ստուգայցեր	ամենօրյա ռեժիմով,	«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲԵՆ» ՍՊԸ Համապատասխան գերատեսչությունների տեսչական մարմիններ Տեխնիկական վերահսկողություն
--	--	--	-------------------------	-------------------	--------------------------	---

	Շինարարական նորմերի պահպանում Աղմուկ, թրթռում	համապատասխան: Ամբողջ շինարարության ընթացքում վերահսկվելու են շինարարության որակի չափանիշները՝ Աղմուկի և թրթռումների մակարդակի բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ:	Շինհրապարակ Գործունեության իրականացման ենթակա տարածքում	Ստուգայցեր Ստուգայցեր	Հաճախակի Ոչ պակաս, քան երեք ամիսը մեկ անգամ	իրականացնող մարմին «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱՔՇ Ն» ՍՊԸ
3	Նյութեր	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից:	Լիցենզավորված կազմակերպությունների պահեստներ	Մատակարարման ընթացքում	Շինարարության փուլում՝ պայմանագրերի առկայություն	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱՔՇ Ն» ՍՊԸ
4	Թափոն	Թափոնների կանոնավոր տեղափոխում:	Գործունեության ենթակա տարածքից	համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա տեղափոխում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱՔՇ Ն» ՍՊԸ
5	Շինտեխնիկա և տրանսպորտային միջոցներ	- Շին տեխնիկայի և մեքենաների համապատասխան	Շինհրապարակ	Ստուգայցեր	Շինարարարական աշխատանքների	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱՔՇ Ն» ՍՊԸ

		տեխնիկական վիճակի ապահովում, - ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործում, - շինարարական տեխնիկայի և տրանսպորտային միջոցների վառելիքի լիցքավորման և յուղման իրականացում՝ մասնագիտացված լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:	շինհրապարակից դուրս՝	Դիտողական ստուգումներ, Գործընթացի ստուգում՝ մեքենաների շահագործման ընթացքում	կատարման ընթացքում Պարբերաբար Շինարարական աշխատանքների կատարման ընթացքում	Ն» ՍՊԸ
6	Կանաչապատումն քարեկարգում	Վերականգնել և քարեկարգել շրջակա տարածքը, - տարածքի կանաչապատման աշխատանքների և կանաչապատման ծրագրի համապատասխանության ուսումնասիրություն, - կանաչ զանգվածի վիճակի՝ կաշոդականության	Գործունեության տարածք	Դիտողական ուսումնասիրություն	Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲԾ Ն» ՍՊԸ Համապատասխան վերահսկողական մարմիններ

		ուսումնասիրություն և ծառերի աճն ապահովվելու նպատակով մշտադիտարկում:				
7	Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում բողոքների արձագանքում	Բողոքների, դիմումների առկայություն	Գործունեության վայր	Դիմումների, արձագանքում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու «ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԲԵՇ Ն» ՍՊԸ

16. Հանրային քննարկումներ

Համաձայն ՀՀ կառավարության 1325-Ն որոշմամբ սահմանված պահանջների՝ հանրային ծանուցումը և քննարկումները կատարվել են Արարատի մարզի Մասիս համայնքի ղեկավարի նստավայրում, որի վերաբերյալ համայնքը տվել է դրական կարծիք: Հայտում ներառվել են հանրային քննարկման ընթացքում բարձրացված բոլոր դիտարկումները: Քննարկմանը մասնակցել են Մասիս համայնքի ներկայացուցիչը, գործունեություն իրականացնող ընկերության տնօրենը, համայնքի բնակիչներ: Հավելվածներ՝ 7,8,9:

Գրականություն

1. СП.485.13130.2021:
2. «ԱՂՍՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ
3. ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 սանիտարական նորմեր:
4. Արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2021թ. մարտի 31-ի 372-Ն հրամանով հաստատված ՀՀ տարածքի սեյսմիկ վտանգի, սեյսմիկ գոտևորման քարտեզների և Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 102-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀՇՆ 20.04_ Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն. Նախագծման նորմեր»:
5. ՀՀՇՆ 20.04-2020 «Երկրաշարժադիմացկունության շինարարության նախագծման նորմեր»:
6. ГОСТ 25100 – 82. “ Грунты. Классификация”.
7. СНИП 2.02.02 – 82 «Основания зданий и сооружений”
8. СНИП IV – 2 – 82 “Сборник. Земляные работы”
9. ՀՀՇՆ 1 – 2.01-99 «Ինժեներական հետազոտություններ շինարարության համար: Հիմնական դրույթներ»:
10. ՀՀՇՆ II - 7.01-96 «Շինարարական կլիմայաբանություն
11. ՀՀՇՆ 21-01-2014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգության» նորմերին ՇՆԵՎԿ III-IV.2008:
12. ՀՀՇՆ I-2.03-03 «ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ԿԱԴԱՍՏՐ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՄԱՍԻՆ քաղաքաշինության նախարարի 2003թ հունիսի 5-ի. 38-Ն հրաման:
13. Քաղաքաշինության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ:
14. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն Քաղաքաշինության նախարարի հրաման (8 ապրիլի 2014):
15. ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998):

16. ՇՆուԿ 3.01.01-85 (Շինարարության արտադրության կազմակերպում),
17. ՇՆ 440-79,
18. Արարատի մարզի 2017-25թթ. զարգացման ծրագիր :

Տարածքի պետական ռեգիստրը, սեփականության իրավունքի վկայականները

 ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԿԱՅԱԿԱՆ
ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆՎԱՏԱՄԱՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

 Կադաստրի կոմիտե

Սույն վկայականով հաստատվում է 11 հուլիսի 2022 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)
«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԺՆ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ
Մարզ Արարատ, համայնք Մասիս գյուղ Արգավանդ Սարալանցի փողոց 23 հողամաս

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏԱԹՂԹԵՐԸ
Տարածամկետ վճարմամբ առուվաճառքի պայմանագիր 06/07/2022թ. թիվ 2268

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ
Կադաստրային ծածկագիրը՝ 03-018-0026-0019
Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.42
Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի
Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Հասարակական կառուցապատման
Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 11072022-03-0024, գաղտնաբառ՝ NLHDIHZJLLXH

Փաստաթղթի իմաստությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել հարցաթղթի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքի միջոցով

 Կադաստրի կոմիտե

Տ. ԸՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ
1) Նպատակային նշանակությունը՝
2) Բնութագրող ըստ առանձին շինությունների՝

Ը/Ը	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ԱՐՄԵՆ
ԽԱԼԱԹՅԱՆ
Ձեռագրված պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման
անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 11072022-03-0024, գաղտնաբառ՝ NLHDIHZJLLXH

Փաստաթղթի իմաստությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել հարցաթղթի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքի միջոցով

 Կադաստրի կոմիտե

Էջ 2/2

Ձև N 1-2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾՄԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔ)

Արարատի մարզ, Մասիս համայնք
(մարզ, համայնք)

N CPP0-0000-5828 28.04.2023թ.

Օբյեկտ

Բազմաֆունկցիոնալ բնակելի թաղամասի կառուցում նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:
(օբյեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում, վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն
(նախկին բնորոշումը, նորոշումներ, ռիսկայնության աստիճանը/կատեգորիան/, նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը

Արարատի մարզ, Մասիս համայնք Արզափանդ գյուղ, Մարտանշի փողոց 23, 03-018-0026-0019
(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող

ԷՍ ԶԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԹՇՆ, Գուրգեն Գրիգորյան
Բ Երևան Կենտրոն, Վարդանանց փող տուն 101, 91330844.
(կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆինկանան անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը,
հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը

կառուցապատողի հայտը,անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի
պետական գրանցման N 17012023-03-0025 վկայականը, նախագծի
էսքիզային առաջարկությունը

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոխիման
իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը

Երկու տարի
(N1 Հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

ՆԱԽԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹՎԳԻՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող
ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է
բնակավայրերի նպատակային նշանակության, բնակելի կառուցապատման գործառնական նշանակության
հողամասերի մասում,գրանցված իրավունքի տեսակը սեփականություն,կադաստրային ծածկագիր 03-018-
0026-0019
(հողամասի դիրքը քաղաքայինական միջավայրում, դրա նպատակային և գործառնական նշանակությունը)

2. (*) Հողամասի չափերը

0,42 հա

(հողամասի սահմանները կտրողինատային նշանադրմամբ, մակերեսը (հա)

3. Հողամասի առկա վիճակը

Չկառուցապատված

(ոռնիքի բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ քանդման ենթակա) առկայությունը (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարեկարգումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները

Համայնքային նշանակության ճանապարհ

(ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր) (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր) (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր) նախագծվող և կից տարածքներով անցնող ինժեներական գծեր, հաղորդակցողիներ

(նախագծվող հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ ստորգետնյա)

6. (*) Կից հողամասեր

Հարևան հողամասեր

(կից հարգտագործումների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համ ձայն ներկայացված սխեմայի)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձանների տրածքներ (պահպանական գոտիներ)

Չկան

(հուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

(տեղեկությամբ գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԼԱՆՉՆԵՐ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամկոդի սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Հարտարապետահատակագծային պահանջներ

մշակել բազմաֆունկցիոնալ բնակելի թաղամասի կառուցման աշխատանքային նախագիծ՝ անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի գրանցված վկայականում ամրագրված հողամասի սահմաններում

(ելնելով Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և եւրոպական տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմվող (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից)

9.1. (*) օբյեկտի հետափորությունը կարմիր գծից (մետր)

ըստ էսքիզային առաջարկության

9.2. (*) հետափորությունը հարևան հողակտրոններից (օբյեկտներից) (մետր)

ըստ էսքիզային առաջարկության՝ մի կողմից՝ 16,68 մետր, մյուս կողմից՝ 5,48-10,84 մետր

9.3. թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

ըստ էսքիզային առաջարկության՝ 38,80 մետր

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառույցի (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի

հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

ըստ էսքիզային առաջարկության

երկաթբետոն, քար, ամրամետաղ

(շինարարական կյուրերի օգտագործման վերաբերյալ առաջարկությունները)

16. Պաշտպանական կառույցներ

(տրամադրվող իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

17. Հակահրդեհային պահանջներ

ապահովել հակահրդեհային նորմատիվային պահանջները

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

ՀՀ գործող կորմերին համապատասխան նախատեսել թերահարթակ՝ սակավաշարժ խմբերի համար

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

պահպանել շրջակա միջավայրի ախտոտումը վտանգավոր կյուրերից

(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությանից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

մշակել շինարարական աշխատանքների կազմակերպման նախագիծ՝ նկատի ունենալով ՀՀ

կառավարության 12,04,2001թ հ,286 որոշմամբ հաստատված կարգի 44-րդ կարգի ԺԲ ենթակետի և 44.1 կետի պահանջները

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված տեղանքային ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և առանցքային անխափան աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

երկու տարի մեկ փուլով, աշխատանքային նախագիծ

(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ

ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 19-ի N 596-Ն որոշման հավելված N 2-ի համաձայն՝ համալիր փորձաքննություն

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի նրա շնամբորազիրը՝ նդում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

Համաձայնեցնել Մասիս համայնքի ղեկավարի հետ

(իբրևառու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում շահագրգիռ մարմինների հետ ետքիցային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N1 Հավելվածի 89-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական քննարկումներ

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում

Համաձայնեցնել Մասիս համայնքի ղեկավարի հետ

(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ նուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N1 Հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի անփականառնորդ (օգտագործողի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային պահպանումների տեղադրում

27. Այլ պայմաններ

Նախագծի կազմը և բովանդակությունը համապատասխանեցնել ՀՀ կառավարությանն առընթեր քաղաքաշինության պետական կոմիտեի նախագահի 11,09,2017թ.թ.նախելի հասարակական արտադրական

շենքերի և շինությունների նախագծային փաստաթղթերի կազմը և բովանդակությունը սահմանող կանոնները և ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 29,11,2006թ հ' 273-Ն հրաման ուժը կորցրած ճանաչելու մասին հ 128-Ն հրամանով հաստատված դրույթներին:

9.5. կառուցապատման տոկոսը /կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին տոկոսներով (%) /

50

9.6. կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին տոկոսներով (%)

10-20

9.7. այլ պահանջներ
հաշվի առնելով երաժշտական պահանջները ջրահեռացումը նախատեսել
կազմակերպված շրջառնություն դեպի հարևան տարածքներ անձրևաջրերի հոսքը: Անհամեշտ է
նախատեսել ավտոկապալուողի

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթաշահությունը
Չկան

11. Մտորգետես, կյանակույր և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները
Մտորգետես, հարկում նախատեսել ավտոկապալուողի և սպորտային մաս

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ
Պահանջներ գոյություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ցանցերի նկատմամբ

12.1. (*) ջրամատակարարում, կոյուղի, տաք ջրի մատակարարում
Կցվում է Նախքան աշխատանքային նախագիծ ներկայացնելը ստանալ Վեղիա ջրի տեխպայմանի
համաձայնությունը, ելակետային տվյալներ
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.2. (*) էլեկտրամատակարարում
Կցվում է Նախքան աշխատանքային նախագիծ ներկայացնելը ստանալ ՀԷՑ տեխպայմանի
համաձայնությունը, ելակետային տվյալներ
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.3. (*) գազամատակարարում
Կցվում է Նախքան աշխատանքային նախագիծ ներկայացնելը ստանալ Գազարոմ Արմենիա տեխպայմանի
համաձայնությունը, ելակետային տվյալներ
(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

12.4. (*) էլեկտրոնային հաղորդակ ուղղան մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրքը
Կցվում է Նախքան աշխատանքային նախագիծ ներկայացնելը ստանալ Վեժն արմենիա տեխպայմանի
համաձայնությունը, ելակետային տվյալներ
(համաձայն N1 Համընկման 66-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված ելակետային տվյալների)

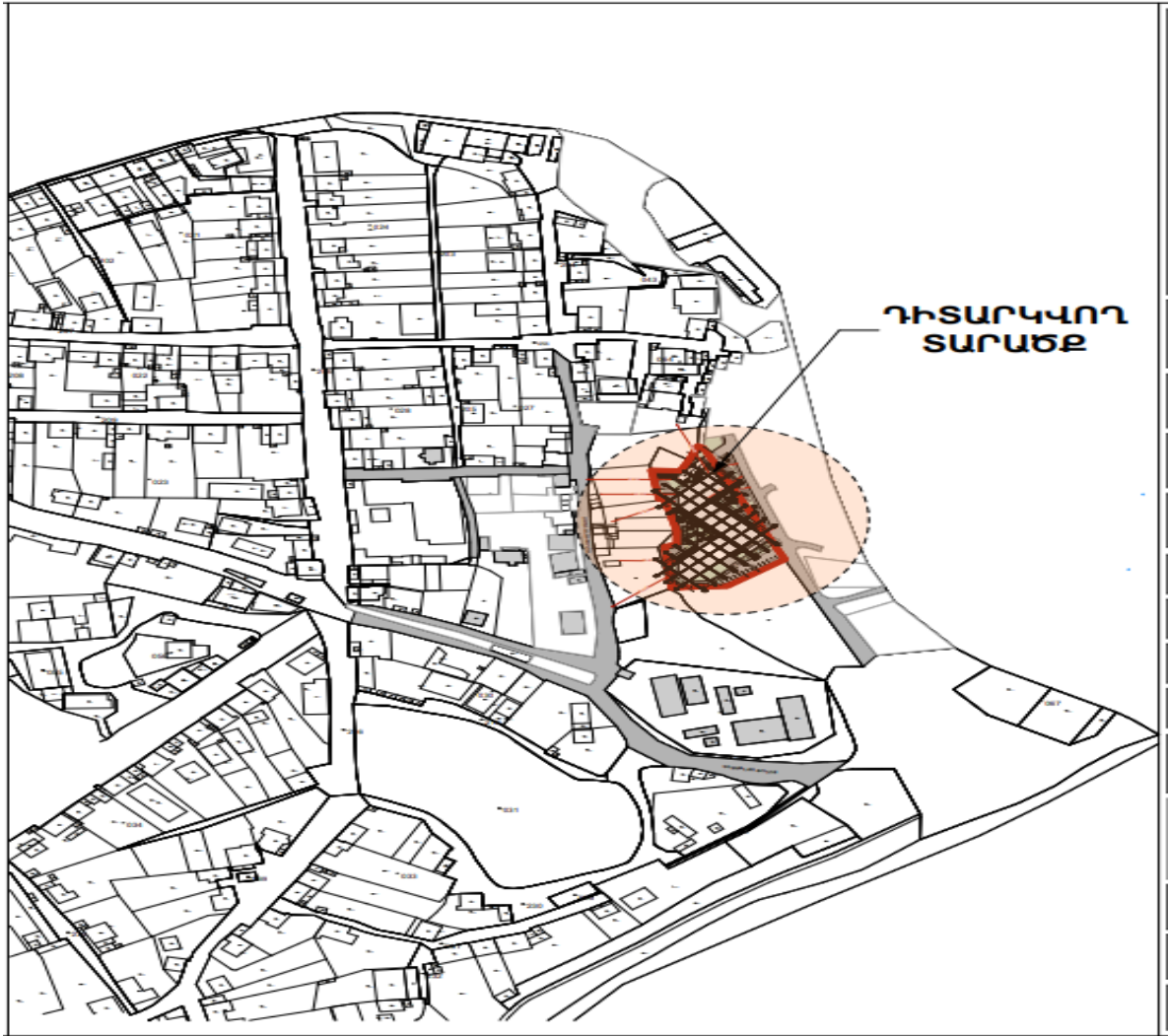
12.5. թույլ հասանքներ
Չկան

12.6. աղբահանություն
համաձայն համայնքապետարանի ինտ կնքված պայմանագրի

13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում
տարածքը նախապատրաստել շինարարությունը սկսելու համար
(օժիճի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)

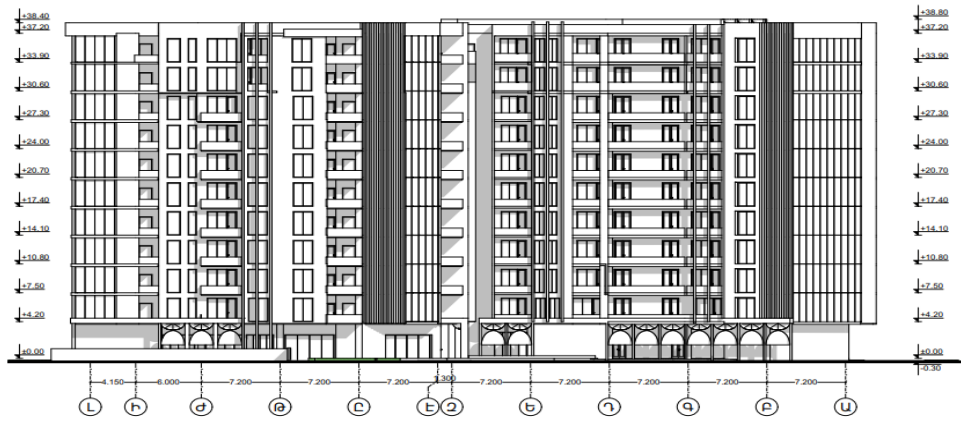
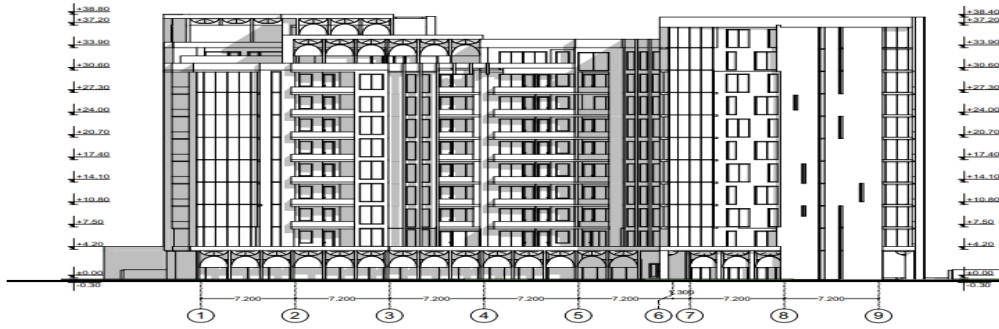
14. Բարեկարգում
կառուցապատումից ազատ տարածքը բարեկարգել
(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, ցովազո և այլն)

15. Շինարարական նյութեր

Կոորդինատային տվյալներ՝ WGS-84 (ARMREF 02) ազգային գեոդեզիական կոորդինատային համակարգով

8452538.4483	4447250.2845
8452535.6279	4447251.9489
8452535.3279	4447251.9489
8452526.8158	4447232.3496
8452512.1610	4447232.8040
8452516.1070	4447209.9150
8452518.6810	4447210.1520
8452518.6810	4447210.1520
8452518.9420	4447172.9580
8452522.3263	4447140.5462
8452550.4769	4447141.8128
8452579.6836	4447162.8605

«Վեոլիա ջուր» ՓԲԸ-ի տեխնիկական պայմանը

«Հաստատում եմ»
Արտադրատեսչանի կողմից ըստ միջնորդության
Ա. Օսիպովիչի կողմից
«29» 09 2022թ.

Տեխնիկական պայման ՎՋ 5/35/2022

(Ջրամբոսացման և/կամ ցրտիկությանցման նախազգնման)

Մ.Արարատ, գ.Արզալանդ, Սարալանջի փողոց 23
(Ֆաբրիկի ելակ)

«ԷՄ ՋԻ Է ՔՈՆՍՏՐԱԶԸՆ» ՍԿՐԸ
/Մանգո, արգելանք/

091330844

A/Schneider Electric

317061

Համակարգ	Ջրամատակարարում	Ջրահեռացում	Հեղեղատար	Հրդեհաշիջում
Կոմունիկացիայի գտնվելու վայրը	Տարածքից մոտ 1300մ հեռավորությամբ	Տարածի հարևանությամբ	Արգավանդ, Կենտրոնական փողոց	
Գործող խողովակի տրամագիծը, մմ/շումբ, տեսակը	ժ=1200մմ, P=4.0մբմ., պող.	ժ=1400մմ	ժ=1000մմ	
Արագման կետը	Տարածքից մոտ 1300մ հեռավորությամբ անցնող ջրատարից	Տարածի հարևանությամբ անցնող կողողատարին	Կենտրոնական փողոցով անցնող հեղեղատարին	
Արագման տրամագիծը	Համաձայն նախագծի			
Ջրաշափի տրամագիծը, դասը և տիպը				
Այլ պահանջներ	Ջրաշափական հանգույցի համար կառուցել դիտահոր	Կոյուղագծի միացման կետում կառուցել դիտահոր	Հեղեղատարի միացման կետում կառուցել դիտահոր	Տես * կետը
Ջրամատակարարման գրառվելը	Շուրջօրյա			

Կառուցման աշխատանքները կատարելու համար անհրաժեշտ է տվյալ ոլորտում լիցենզավորված կազմակերպությանը պատվիրել նախագծամախահաշվային փաստաթղթերի կազմում և դրանք համաձայնեցնել «Աեղիա Ջուր» ՓԲԸ-ի հետ:

Կառուցման աշխատանքների տեխնիկական հսկողությունը, դիմողի հայեցողությամբ, իրականացնում է «Աեղիա Ջուր» ՓԲԸ-ն կամ ընկերության պաշտոնական կայքում հրապարակված ցանկում ընդգրկված կազմակերպությունը՝ դիմողի հաշվին: Կառուցված նոր համակարգի միացումը ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգին իրականացնում է «Աեղիա Ջուր» ՓԲԸ՝ դիմողի հաշվին:

Սույն տեխնիկական պայմանը ուժի մեջ է 1 (մեկ) տարի՝ գրանցման օրվանից սկսած, այն ենթակա է նրկարացման մինչև տեխնիկական պայմանի ժամկետի ավարտը՝ դիմողի կողմից ներկայացրած դիմումի հիման վրա:

Կառուցման ընթացքում, հողային աշխատանքներն իրականացնելիս, անհրաժեշտ է ձեռք բերել տվյալ համայնքի ղեկավարի, այլ իրավասու և/կամ շահագրգիռ մարմինների կամ անձանց բույրավորությունները և/կամ համաձայնությունները:

* Հրդեհաշիջումը նախատեսել համաձայն ՀՀՇՆ 40.01.02-2020թ. և ՀՀ Կառ. 08.08.2019թ թիվ 1025-Ն որոշման, թիվ 29 հավելվածի, հիդրանտի տեղադրման դեպքում կառուցել դիտահոր:

«Շահումյան» տեղամասի պետ՝

Ա.Օհանյան

Ինժեներական խմբի պատասխանատու՝

Ա.Կարապետյան

Կատարող՝

Դ.Կարապետյան

Հավելված 5
Կանաչապատուման նախագիծ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԱՐԱՏԻ ՄԱՐԶ
ՄԱՍԻՍԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ**

ՀՀ, Արարատի մարզ, Մասիս համայնք, ք.Մասիս, Կենտրոնական հրապարակ թիվ 4
հեռ.՝ (0236) 43040, 40440, էլ. փոստ՝ masis.ararat@mta.gov.am

N 3687, 30 մայիս 2023թ.

**<<ՆՈՎԱԼ>> ՍՊԸ
ՏՆՕՐԵՆ՝ ԱԶԳԱՆՈՒԹ ԴՈՆՈՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ տիկին Դոնոյան,

Հիմք ընդունելով 2023թ. մայիսի 26-ին Մասիս համայնքապետարանում անցկացված հանրային քննարկման արդյունքները՝ համայնքը տալիս է իր նախնական համաձայնությունը՝ Մասիս համայնքի Արգավանդ բնակավայրի Սարալանջի փողոց 23 հասցեում «ԷՄ ԶԻ Է ՔՈՆՍԹՐԱԹՇՆ» ՍՊԸ-ի կողմից բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիր կառուցելու վերաբերյալ:

Համայնքի ղեկավար՝

Դավիթ Համբարձումյան

Կապ. Համայնքի ղեկավարի
օգնական՝ Կ. Թադևոսյան

Հավելված 7

Հանրային քննարկման արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

26 մայիսի 2023թ. Մասիս համայնք

2023թ. մայիսի 26-ին ժամը 12-00-ին «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի /21.06.2014թ. ՀՕ-110-Ն/, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 19.11.2014թ. N 1325-Ն որոշմամբ սահմանված կարգով /1-ին փուլ/ «ԷՄ ՋԻ Ե ԲՈՆՍԹՐԱԲԵՆ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված ՀՀ Արարատի մարզի Մասիս համայնքի, Արզականդ բնակավայրի Սարլանջի փողոց, 23 հողամասում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ առաջին հանրային քննարկումը:

Ելույթ ունեցան՝

Բացման խոսքով հանդես եկավ Մասիսի համայնքի ղեկավարի օգնական Կարեն Թադևոսյանը: Նշեց, որ հանրային քննարկումը վերաբերվում է «ԷՄ ՋԻ Ե ԲՈՆՍԹՐԱԲԵՆ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված ՀՀ Արարատի մարզի Մասիս համայնքի, Արզականդ բնակավայրի Սարլանջի փողոց, 23 հողամասում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցմանը և խոսքը փոխանցեց Ձեռնարկողին:

Ս. Գալստյանը՝ ընկերության ճարտարապետ, Նշեց, որ կառուցապատման ենթակա տարածքը գտնվում է անօգտագործելի, քարքարոտ վայրում, մանրամասն ներկայացրեց բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցման նկարագիրը, ճարտարապետա-հատակագծային լուծումները: Ընեցը կառուցվելու է մոտիմ, փտրաժային պատուհաններով՝ S-ձը, ներքևի հարկում ունենալու է լողավազան: Ընեցի ներքևի հարկերը լինելու են հասարակական նշանակության՝ սուպերմարկետ, բակեր և այլն: Պահպանվելու են հակահողեղեղային կանոնները՝ շենք մոտեցող հորեղաշիջման մեքենաների ակիսիան մուտքը: Կարևորեց, որ ճարտարապետա-հատակագիսային լուծումներում տրված կանաչապատման տոկոսն ավելի քիչ է քան իրենք նախատեսում են՝ 40%:

Բնակելի համալիրի կառուցման նախնական գնահատման հայտը վճարող «Նովա» ՍՊԸ ընկերության ներկայացուցիչ **Թ. Նուրիջանյանը** ներկայացրեց կառուցապատման ընթացքում շրջակա միջավայրի բաղադրիչների՝ օդային ալվազանի, ջրային և հողային ռեսուրսների, կենսաբազմազանության վրա հնարավոր ազդեցությունները, դրանց մեղմման ուղղված միջոցառումները: Ներկայացրեց նաև նախատեսվող գործունեությանը վերաբերվող փորձաքննական գործընթացը, որ այն ընթանալու է մեկ փուլով՝ երկու հանրային լսմամբ:

Թադևոսյանը հարց բարձրացրեց հյուսիս-հարավ ճանապարհից տարածքի հետափորության, բուֆերային գոտու պահպանման վերաբերյալ:

Գալստյանը պատասխանեց, որ պահպանվելու է բուֆերային գոտին, որից հետո շենքի և ճանապարհի հետափորությունը կազմելու է 24մ:

Համայնքի ներկայացուցիչը հարցադրում արեց ենթակառուցվածքների առկայության վերաբերյալ:

Ձեռնարկող Գ. Գրիգորյանը պատասխանեց, որ համաձայնությունները՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման, էլեկտրամատակարարման առկա են, իսկ գազամատակարարման համար դիմումն ընթացքի մեջ է:

Համայնքի բնակիչների կողմից հարց բարձրացվեց շենքի նկուղային հարկերի առկայության, արտակարգ իրավիճակների ժամանակ դրանց օգտագործելիության և բավարարության վերաբերյալ:

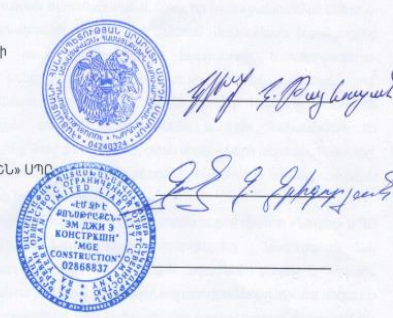
Գալստյանը պատասխանեց, որ -1 և -2 հարկերը լինելու են ստորգետնյա, ապահովված են լինելու համապատասխան համակարգերով, էվակուացիոն լիֆտերով, օդափոխության համակարգերով և պատերազմի դեպքում ծառայելու են բնակիչների համար որպես ապաստարան և տարածքը կբավարարի բնակիչների ցանակին:

Թադևոսյանը եզրափակելով հանրային լսումը, հայտարարեց, որ համայնքապետարանը օրենքով սահմանված 5-օրյա ժամկետում կտրամադրի իր կարծիքը:

Վարող՝ Մասիս համայնքի
ղեկավարի օգնական՝
Կ. Թադևոսյան

Ձեռնարկող՝
«ԷՄ ՋԻ Ե ԲՈՆՍԹՐԱԲԵՆ» ՍՊԸ
տնօրեն՝ Գ. Գրիգորյան

Արձանագրող՝
Կ. Թադևոսյան

Մասնակիցների ցանկ

«ԷՄ ԶԻ Է ԲՈՆՍԹՐԱԲԵՆ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված ՀՀ Արարատի մարզի Մասիս համայնքի, Արգավանդ բնակավայրի Սարալանքի փողոց , 23 հողամասում բազմաֆունկցիոնալ բնակելի համալիրի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ հանրային քննարկումներ /1-ին քննարկում/: 26.05. 2023թ.

Հ/Հ	Անուն, Ազգանուն	Տեղեկատվություն	Հեռախոսահամար	Ստորագրություն
1	Զարգեն Զրիզրյան	ՀԵՎԶԻ Հ ԲԵՆԵՐԱՐԻՆ ԿՊՈՒՊ ՍՊԸ	031330844	Զարգեն Զրիզրյան
2	Լևոն Բալասանյան	ԽՈՍՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	093900519	Լևոն Բալասանյան
3	Մարգարիտ Բալասանյան	ԽՈՍՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	077397732	Մարգարիտ Բալասանյան
4	Գևորգ Գրիգորյան	ՎԵՐԵՆԻՔ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	055102088	Գևորգ Գրիգորյան
5	Մարգարիտ Բալասանյան	ԽՈՍՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	083-42-08-73	Մարգարիտ Բալասանյան
6	Լևոն Բալասանյան	ԽՈՍՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	081555048	Լևոն Բալասանյան
7	Գևորգ Գրիգորյան	ԽՈՍՏՈՒՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՕԲԼԱՍՏ	084-41-88-46	Գևորգ Գրիգորյան
8	Բալասան Զարգենյան	ՀՀ ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԱՐՈՒՄԻՆԻ ՍՊԸ	0931444-92	Բալասան Զարգենյան
9	Մարգարիտ Բալասանյան	« ԵՐԵՎԱՆ » ՍՊԸ	094008800	Մարգարիտ Բալասանյան
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				

ՎՃԱՐՄԱՆ ԳՆԱՇՆԱԳՐԱԾԱԳԻՒ ՄԱՌՈՐԱԳԻՐ N 000085 [2141075515]		
PAYMENT ORDER RECEIPT		
ԱՐՍՐԱՅՐԱՄԿ ԲՐԶ ՄԱՇԱՑՈՑ մասնաճյուղ		
Դեբիտ\Debit		ԳՆԱՇՆԱԳՐԱԾԱԳԻՐ ID 1978
ԳՐԱՄԱՐԿ 242	Կրեդիտ\Credit	Կմայիկ\Date 01/06/23 14:11
	900005000196	Գումար\Amount
		AMD 15,000.00
Վճարող\Remitter ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ԿԱՐԵՆ Կնոթ հասցի\ֆախթ. ID Number 002852374 01023.01.2014 Գտնվելու հասցի\Address Վճարողի բանկ\Remitter's Bank ԱՐՍՐԱՅՐԱՄԿ ԲՐԶ Վճարողի Տարած.կոդ\Remitter's Area Code 99 Անդամակամ թիվ\Social Number 2607760240		
Ընդունող\Beneficiary Էրջանի միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության գործընթացի իրականացման համար լիցենզիա ստաց. համար/Ա,Բ.Գ ենթակետեր/ Ընդունողի բանկ\Beneficiary's Bank Կենտրոնական գանձարանային		
Կրեդիտորի տվյալներ\Debtor's data Դեբիտորի անուն -ԷՄ ՏԻ Է ՔՈՆՍՏԱՆՏԻՆ ԳԿԳԿ\Tax Code 18 02868837		
Գումարը բառերով\Amount in Words Յոթնհինգ հազար դրամ Ծանոթություններ\Details Էրջանի միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության գործընթացի իրականացման համար լիցենզիա ստաց. համար		
Գումարի վճարման համար\Account	Գումարի վճարման համար\Commission	
ԳՐԱՄԱՐԿ 242	AMD	300.00
Գումարի վճարման գումարը բառերով\Commission in Words Երեք հարյուր դրամ		
Կատարող\Maker Արսենյան Լիլիթ Գանձարանի Կուսակալ\Cashier		